

MĚSÍČNÍK

MĚSTA PŘÍBORA

KVĚTEN 2021

Foto: Stanislava Slováková

MĚSTO PŘÍBOR
RODIŠTĚ SIGMUNDA FREUDA
MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE

www.pribor.eu

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

promlouvám k vám v nejhezčím měsíci roku, kdy všechno kvete, je lásky čas a je příjemně teplo a my všichni máme lepší náladu a těšíme se na blížící se léto.

Pojďme se odreagovat od neustále přítomného coronavi-ru a představme si, co pěkného bylo, případně bude realizováno v příborské městské památkové rezervaci.

A tak v dnešním slově bych Vás rád seznámil s několika počiny, které našemu městu určitě přidaly a přidají na kráse. A jak je mým zvykem, řeč bude o stavebních pracích, o zajímavých rekonstrukcích a úpravách městských částí.

Jako první zmíním **městský dům „Pod Františkem“ v Křivé ulici**. Dům se nachází v ochranném pásmu městské památkové rezervace. Pochází z 1. třetiny 19. století a jedná se o poměrně typickou maloměstskou či venkovskou zástavbu. Celková obnova fasády probíhala v letech 2019-2020 a kladla si za cíl zachovat původní lidový ráz objektu. Díky netypické ojedinělé štukové výzdobě i celkové historické hodnotě a zachovalosti autentických konstrukcí a prostor je dům, jenž je kulturní památkou, výjimečnou stavbou ve zdejším okolí a výrazně přispívá k atraktivnosti lokality. Město začalo s obnovou povrchů přilehlých křivolakých a malebných uliček a do budoucna má v plánu i obnovu přilehlého areálu starého hřbitova, který s domem těsně sousedí.

městský dům Pod Františkem - foto: Marika Demlová

Další vydařená rekonstrukce se povedla v případě měšťanského domu na Místecké ulici, který známe jako **dům Lucerna – dům s duší**. Dům na středověké parcele tvořící součást souvislé zástavby ulice byl vystavěn v roce 1570,

dům Lucerna - dům s duší - foto Ondřej Pavlačík

v roce 2020 tedy oslavil již 450 let své existence! V roce 2017 bylo započato s rozsáhlou rekonstrukcí celého tohoto areálu. V domě byly dochovány a obnoveny mnohé původní prvky – pro Příbor typická oblázková dlažba, mohutné trámové stropy, litinové zábradlí, četné klenby, tajemná sklepení, renesanční ulička, kachlová kamna, prvky z pískovce a další. V průběhu rekonstrukce byly nalezeny nástěnné malby, které byly odborně zrestaurovány, a i díky nim se návštěva tohoto domu stává nezapomenutelným zážitkem.

Každoročně vyhlašuje Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska Památku roku. Vybírají se ty nejlepší projekty či realizace obnovy, ať už jde o rekonstrukce jednotlivých budov či soubory staveb s významnou památkovou, architektonickou nebo urbanistickou hodnotou. V této soutěži bodovaly i příborské domy, které získaly „pomyslné“ zlaté místo v krajské soutěži Památka roku a dokázaly tak obstát v silné konkurenci realizací obnov v Moravskoslezském kraji. V roce 2019 získala prvenství v krajském kole komplexní rekonstrukce měšťanského domu „Dům s duší“ č. p. 38 a vloni přiřkla hodnotící komise první místo obnově fasády domu č. p. 266 s ojedinělou štukovou výzdobou (městský dům Pod Františkem). Letos bude tento objekt soutěžit v rámci celé ČR a uvidíme, zda dokáže obstát v konkurenci 12 dalších vítězů krajských kol.

Rekonstrukcí a obnov starých a zajímavých objektů v našem městě proběhlo více a zmiňovat všechny by bylo nad rámec tohoto úvodníku.

Jaké opravy probíhají v současnosti?

Sousoší Panny Marie je kulturní památkou a výraznou dominantou náměstí v Příboře. Díky dotaci z Ministerstva kultury může letos začít celková obnova tohoto sousoší včetně údržby kopií soch sv. Rocha a sv. Floriána, jejichž originály jsou umístěny v kostele sv. Kříže. Samotná socha Panny Marie je datována rokem 1713 a je dokladem vysoké umělecko-řemeslné úrovně vrcholně barokního sochařství na území Moravy a Slezska. Veškeré restaurátorské práce budou probíhat na místě. V první polovině dubna bylo postaveno lešení a zajištěno pracoviště oplocením. Bude probíhat i konzultace s restaurátorem a zástupci památkové péče o možnosti doplnění sochy sv. Rocha o jeho chybějící atribut poutnickou hůl.

Na restaurování čeká také sousedící litinová socha sv. Hygie, která je součástí kašny na náměstí. Opravovat by ji radnice chtěla opět s pomocí příspěvků z Ministerstva kultury v příštím roce.

Zajímavé změny se odehrávají i na jiných místech centra města. V současnosti probíhají **opravy povrchů náměstí** a přilehlých uliček po rekonstrukci vodovodních a kanalizačních rozvodů firmou SMVaK. V rámci těchto úprav probíhá také **archeologický průzkum**. Při rekonstrukci inženýrských sítí probíhal na více místech, trasy výkopů zasáhly především prostor původní uliční sítě, nálezo- vé situace představuje souvrství několika konstrukčních úprav

dřevěné vodovodní potrubí - foto archiv NPÚ Ostrava

povrchů včetně původních dlažeb. V několika případech se podařilo dokumentovat pozůstatky původní zástavby v podobě zděných suterénů a základových zdí. Během archeologického výzkumu byl získán nečetný nálezový fond, jedná se převážně o fragmenty keramického nádobí, které se dostávají do nálezoových situací na městských parcelách i na veřejných prostranstvích jako běžný domovní odpad. Rozhodně zajímavým je ale nález původní infrastruktury v Nádražní ulici - dřevěné vodovodní potrubí a dřevěná odpadní koryta.

V rámci povrchových úprav u fronty domů na jižní straně náměstí byla přemístěna interaktivní mapa s lavičkami a dalšími prvky městského mobiliáře směrem východněji od přijíždějících vozidel. Tím se vytvoří dostatečný odstup sedících od projíždějících motoristů a vznikne klidová zóna pro zhlédnutí atraktivit města prezentovaných na této mapě. Historické prostředí vyžaduje i péči o drobné detaily. Předpokládá se tedy, že z náměstí zmizí i betonové květináče a budoucí kvetoucí výsadba bude již realizována v nových hlinitých květináčích, které lépe zapadnou do historického prostředí Městské památkové rezervace Příbor.

Obnoven bude také **asfaltový povrch na parkovišti mezi ulicemi Zámečnickou a Československé armády**. V rámci těchto úprav vznikne **nová pochozí plocha** pro lepší bezpečnost chodců směřujících z Jičínské ul. do náměstí a naopak. Chodník bude proveden v žulové mozaice a bude materiálově i vizuálně odpovídat okolním chodníkům. Upraveny budou

i okolní stávající chodníky tak, aby splňovaly požadavky zabezpečující bezbariérové užívání. Toto uskutečnění by mělo nejen usměrnit a zklidnit dopravu na tomto velmi frekventovaném místě, ale především zvýšit bezpečnost pohybu chodců a osob tělesně postižených.

A na závěr něco o rekonstrukci funkcionalistické budovy radnice. V roce 2018 proběhla obnova fasády radnice z náměstí a Jičínské ulice. Díky podpoře Ministerstva kultury a Ministerstva pro místní rozvoj mohlo město pokračovat další stavební etapou – **fasádou dvorního traktu včetně úpravy dvora v návaznosti na zajištění bezbariérového přístupu**. Okenní výplně nahradily kopie stávajících a repliky s ocelovými rámy dle historických fotografií. Je přistavěna nová výtahová prosklená šachta do výklenku dvora a probíhají také úpravy stávajícího interiéru. K zajímavým hodnotným prostorům patří kancelář starosty, kde se dochovala **původní dřevěná dýhovaná podlaha čtvercového tvaru**, která bude restaurátorsky ošetřena. Rekonstrukce bude ukončena v letošním roce.

Předchozími informacemi jsem Vás – aspoň doufám, přesvědčil o tom, že v našem městě se pořád něco děje. Je třeba se koukat kolem sebe!

S přáním krásných a prosluněných dní končím dnešní slovo starosty.

Jan Malík

TELEGRAFICKÉ ZPRÁVY ZE ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA

Jana Lipovská, DiS., odbor organizační a správních činností Městského úřadu Příbor

Dne 06.04.2021 se uskutečnila 45. schůze Rady města Příbora, na které bylo projednáno 31 bodů. Přinášíme Vám stručný telegrafický přehled nejdůležitějších projednaných bodů.

Rada města schválila:

- uzavření smlouvy, v předloženém znění, již předmětem je výpůjčka části pozemku parc. č. 479 v k. ú. Hájev o výměře cca 155 m² - pás osázený stromořadím švestek na hranici s pozemky parc. č. 126/3 a 126/7 v k. ú. Hájev, mezi vlastníkem pozemku městem Příborem a vypůjčitelem panem Václavem Jalůvkou, a to na dobu 10 let,
- uzavření smlouvy, v předloženém znění, již předmětem je výpůjčka části pozemku parc. č. 3151/9 v k. ú. Příbor o rozsahu 250,34 m², mezi správcem pozemku Ředitelstvím silnic a dálnic ČR a vypůjčitelem městem Příborem. Výpůjčka se sjednává na dobu určitou do 30.04.2029,
- smlouvu o dílo v předloženém znění mezi městem Příborem a společností ŠMÍD STAVEBNÍ s. r. o., Ostrava, na realizaci akce Stavební úpravy hasičské zbrojnice č. p. 190 - oprava střechy garáže s cenou díla 1 628 559,46 Kč bez DPH,
- podobu nově navrženého chodníku, který umožňuje pohyb pěších osob od budovy DPS po budovu č. p. 16,
- výběr dodavatele k veřejné zakázce s názvem „Rozšíření svozu tříděného odpadu“, a to firmu Komunální technika s. r. o.,
- výběr dodavatele k veřejné zakázce s názvem „Bioodpad – město Příbor“, a to firmu SDO Technika s. r. o.,

- organizaci UNIE ROSKA - reg. org. ROSKA Frýdek-Místek, z. p. s., z rozpočtu města Příbora, paragrafu 4349, finanční dar ve výši 2 000 Kč na podporu psychorehabilitačních aktivit,
- uzavření smlouvy o poskytnutí finančního daru dle předloženého návrhu mezi městem Příborem a UNI ROSKA – reg. org. ROSKA Frýdek-Místek, z. p. s.,
- nájemní smlouvu mezi městem Příborem a společností Freud Contemporary s. r. o., na nájem nebytových prostor v budově č. p. 29 v Příboře v předloženém znění,
- ceník krátkodobého pronájmu Kulturního domu Příbor s účinností od 01.05.2021 (sleva 50 % pro příborské organizace a spolky s výjimkou komerčních pronájmů),
- ceník krátkodobého pronájmu piaristického kláštera Příbor s účinností od 01.05.2021,
- ceník krátkodobého pronájmu piaristické zahrady Příbor s účinností od 01.05.2021.

Rada města doporučila:

- zastupitelstvu města převzít do majetku města Příbora pozemky parc. č. 126/9 a 126/10 v k. ú. Hájev, o celkové výměře 155 m², dotčené tělesem místní komunikace, specifikované geometrickým plánem č. 492-13/2021, vypracovaným Václavem Maťátkem, formou bezúplatného převodu od manželů Václava a Moniky Jalůvkových.

Rada města souhlasila:

- s postupem projekčních prací na minimalistické podobě bezbariérových úprav na ul. Jičínské a ul. K. Čapka, které propojují zastávku U Pošty a budovu radnice,
- s postupem vypsání veřejné zakázky na zhotovení projektové dokumentace pro rezervu nového hřbitova v Příboře dle návrhu OIRSM,
- s předloženým návrhem provozu letního kina v Příboře v roce 2021 dle důvodové zprávy s úpravou dle zápisu.

Rada města nesouhlasila:

- se změnou RE-use centra v záležitostech týkajících se komunikace s občany a propagace na „Centrum KOLOBĚH“.

Rada města zrušila:

- usnesení Rady města Příbora č. 23/20/RM/2019, kterým byl zaveden provozní poplatek ve výši 1 000 Kč za svatební obřady konané mimo úředně určené místo (refektář piaristického kláštera).

Rada města uložila:

- vedoucímu OIRSM připravit zadání veřejné zakázky na projektovou dokumentaci rezervy nového hřbitova,
- kontrolorce předložit Radě města Příbora Pravidla pro poskytování dotací z rozpočtu města Příbora,

- kontrolorce předložit Zastupitelstvu města Příbora Pravidla pro poskytování dotací z rozpočtu města Příbora,
- vedoucímu OIRSM zveřejnit po dobu 15 dnů na úřední desce MÚ Příbor záměr města poskytnout Sboru dobrovolných hasičů Hájov do výpůjčky část pozemku parc. č. 404/1 v k. ú. Hájov o výměře cca 6 630 m², dle zákresu ve výkresu situace na podkladu katastrální mapy, pro vybudování cvičiště pro trénink hasičského sportu, dle celého znění usnesení z Rady města Příbora.

Rada města vzala na vědomí:

- novou koncepci uspořádání mobiliáře na náměstí dle předloženého návrhu,
- informaci o přípravě Pravidel pro poskytování dotací z rozpočtu města Příbora.

Rada města rozhodla:

- v souladu s doporučením hodnotící komise o výběru zhotovitele veřejné zakázky „Stavební úpravy hasičské zbrojnice č. p. 190 - oprava střechy garáže“ – společnosti ŠMÍD STAVEBNÍ s. r. o., Ostrava.

Úplné znění dokumentu ze zasedání rady města se všemi náležitostmi a informacemi naleznete na webových stránkách města Příbora.

TELEGRAFICKÉ ZPRÁVY ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA

Jana Lipovská, DiS., odbor organizační a správních činností Městského úřadu Příbor

Dne 24.03.2021 se uskutečnilo 18. zasedání Zastupitelstva města Příbora, na kterém bylo projednáno 24 bodů. Přinášíme Vám stručný telegrafický přehled nejdůležitějších projednaných bodů.

Zastupitelstvo města stanovilo:

- prodej pozemku parc. č. 2178/18 v k. ú. Příbor do vlastnictví Kateřiny Saparové, Daniela Csapai a Elišky Csapai, za kupní cenu ve výši 1 484 580 Kč plus DPH v zákonné výši a dle dalších podmínek kupní smlouvy v předloženém znění,
- prodej pozemku parc. č. 2178/51 v k. ú. Příbor do vlastnictví Radovana Šlesarika a Anety Šlesarikové za kupní cenu ve výši 755 730 Kč plus DPH v zákonné výši a dle dalších podmínek kupní smlouvy v předloženém znění,
- uzavření dohody, v předloženém znění, mezi městem Příborem a paní Janou Vítkovskou, již předmětem je realizace stavby účelové komunikace na pozemku parc. č. 468 v k. ú. Hájov,
- uzavření „Smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu města - 3. výzva“ - 3. část (b) v předloženém znění mezi městem Příborem a Moravskoslezským krajem na částku 56 000 Kč, vztahující se k projektu realizovanému krajem v rámci adaptačního a mitigačního opatření, reg. Č. SFZP 138986/2019, a to v návaznosti na Smlouvu o spolupráci při realizaci projektu „Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji – 3. výzva“, uzavřenou dne 02.07.2019 a jejího Dodatku č. 1 ze dne 09.01.2020,

- uzavření smlouvy o poskytnutí návratné finanční výpomoci mezi městem Příborem a Základní školou Npor. Loma Příbor, příspěvkovou organizací, jejímž předmětem je poskytnutí návratné finanční výpomoci v roce 2021 určené na předfinancování projektu „Zahrada s přírodními prvky ZŠ Npor. Loma Příbor“, který bude realizován z finančních prostředků „Státního fondu životního prostředí ČR“ a bude vrácena nejpozději do 30. června 2022,
- návrh RO č. 1 města Příbora na rok 2021 v členění a částkách dle přílohy č. 1 předloženého a výše přijatými body upraveného materiálu.
- rozdělení finančních prostředků z Programu regenerace MPR a MPZ MK ČR pro rok 2021 dle následující tabulky:

Památka	Podíl města (v Kč)	Příspěvek MK (v Kč)
Měšťanský dům č. p. 4	8 823,00	44 000,00
Měšťanský dům č. p. 14	63 815,00	300 000,00
Měšťanský dům č. p. 685	850,00	113 000,00
Piaristický klášter č. p. 50	281 000,01	280 000,00
Radnice č. p. 19	-	557 000,00
Sousoší Panny Marie na náměstí	-	311 000,00
Fara č. p. 364	16 695,00	83 000,00
Kostel sv. Kříže	-	347 000,00

Zastupitelstvo města pověřilo:

- odbor IRSM jednáním s Krajským pozemkovým úřadem pro Moravskoslezský kraj o souhlasu s realizací komunikace na pozemku parc. č. 468 v k. ú. Hájov a budoucím bezúplatném převodu zastavěné části pozemku do majetku města a jednání s příslušným speciálním stavebním úřadem o vydání rozhodnutí o povolení stavby komunikace, a to dle ustanovení Dohody o realizaci stavby účelové komunikace na pozemku parc. č. 468 v k. ú. Hájov, v předloženém znění.

Zastupitelstvo města vyřadilo:

- z rozpočtu města částku 80 000 Kč na položce Brod přes vodní tok Klenos.

Zastupitelstvo města vzalo na vědomí:

- celkové objemy rozpočtu města:

Příjmy	173 655 500 Kč	což je snížení oproti schválenému rozpočtu o 5 724 500 Kč
Výdaje	240 460 500 Kč	což je navýšení oproti schválenému rozpočtu o 61 048 500 Kč
Financování	66 805 000 Kč	což je navýšení oproti schválenému rozpočtu o 66 773 000 Kč

Zastupitelstvo města rozhodlo:

- přidělit v řízení pro poskytování veřejné finanční podpory na činnost a provoz pro rok 2021 žadatelům veřejnou finanční podporu na činnost a provoz následovně:

P. Č.	Název žadatele	Schválená částka v Kč
01	Academia Via Familia, z. s.	24 800
02	Basketbalový klub Příbor, z. s.	219 600
03	BAV klub Příbor, SVČ, s.r.o.	134 600
04	FK PRIMUS PŘÍBOR, z. s.	147 500
05	Bc. Jan Tyllich, DiS.	28 900
06	Junák - český skaut, středisko Příbor, z. s.	81 000
07	Klub seniorů města Příbora, z.s.	26 000
08	Kynologický klub Příbor, pobočný spolek, ZO č. 20403, MSKS, z. s.	34 800
09	Myslivecký spolek Příbor - Hájov	23 100

10	Myslivecký spolek Příbor I	38 100
11	SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Hájov	103 500
12	Sbor dobrovolných hasičů Prchalov	30 400
13	Společnost dechového orchestru mladých Příbor	65 600
14	Spolek hudebníků Příbor	23 000
15	Svaz tělesně postižených v České republice z.s. místní organizace Příbor	35 800
16	Tenisový klub Příbor, z. s.	40 600
17	Tělocvičná jednota Sokol	161 400
18	Tělovýchovná jednota Příbor, z. s.	216 900
19	Základní umělecká škola, Lidická 50, 742 58 Příbor	88 200
Celkem		1 523 800

- přidělit v řízení pro poskytování veřejné finanční podpory na sociální služby pro rok 2021 žadatelům veřejnou finanční podporu na sociální služby následovně:

P. Č.	Název žadatele	Schválená částka
1.	Armáda spásy v České republice, z. s.	46 000
2.	Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, o. p. s.	68 000
3.	Diakonie ČCE - středisko v Ostravě	770 000
4.	Domov Příbor, příspěvková organizace	36 000
5.	Seniorcentrum OASA s.r.o.	15 000
6.	Středisko sociálních služeb města Kopřivnice	15 000
7.	Středisko sociálních služeb města Kopřivnice	18 000
8.	Středisko sociálních služeb města Kopřivnice	102 500
Celkem		1 070 500

Úplné znění dokumentu z jednání zastupitelstva města se všemi náležitostmi a informacemi naleznete na webových stránkách města Příbora.

VÝZVA - DERATIZACE OBJEKTŮ

Zpracovala: Ing. Jaroslava Veselková, odbor životního prostředí, dotací a veřejných zakázek Městského úřadu Příbor

Podle ustanovení § 55 písm. b) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, se speciální ochrannou deratizací rozumí odborná činnost cílená na likvidaci původců a přenašečů infekčních onemocnění a zvýšeného výskytu hlodavců a dalších živočichů.

Podle ustanovení § 57 odst. 2) zákona je speciální ochrannou deratizací povinna podle potřeby ve své provozovně zajistit každá fyzická osoba, která je podnikatelem, právnická oso-

ba a každá osoba při likvidaci původců nákaz, při zvýšeném výskytu škodlivých a epidemiologicky významných hlodavců a dalších živočichů. Jde-li o obytné místnosti, pobytové místnosti a nebytové prostory nesloužící k podnikání, má povinnost podle věty první vlastník nemovitosti nebo společenství vlastníků a u nemovitosti v majetku České republiky organizační složka státu nebo příspěvková organizace, které přísluší hospodaření s ní.

V první polovině května roku 2021 bude odbornou firmou zajišťována deratizace veřejných ploch, které spravuje město Příbor.

Vzhledem k tomu, že v poslední době dochází ve městě ke zvýšenému výskytu škodlivých epidemiologicky významných hlodavců, dovoluujeme si Vás požádat, abyste za účelem koordinace a zvýšení účinnosti objednali speciální deratizaci

svých objektů ve výše uvedeném období. Dovolujeme si tímto požádat rovněž občany města, aby současně provedli deratizaci svých objektů. **Taktéž žádáme občany města, aby nenechávali krmení pro toulavé kočky v blízkosti nádob na sběr odpadu, neboť díky tomu je deratizace velmi ztížena.**

Předem Vám děkujeme za vyhovění tomuto našemu upozornění.

SOCIÁLNÍ TEMATIKA

MOBILNÍ HOSPIC STROM ŽIVOTA JE TU PRO VÁS I V DOBĚ PANDEMIE

Tým pracovníků Mobilního hospice Strom života

Chcete nechat své blízké, nevléčitelně nemocné v kriticky přetížených nemocnicích? Zákaz návštěv, bezmoc a strach, že už se nikdy neuvidíte a možná se ani nestihnete rozloučit, může potkat každého z nás.

V dnešní pandemické době, kdy je všechno naruby a mění se ze dne na den, organizace Mobilní hospic Strom života se svými pobočkami neomezuje provoz a poskytuje vysoký standard specializovaných zdravotních a sociálních služeb v domácím prostředí pacientů. Bezplatné služby jsou určeny pacientům s nevléčitelnou nemocí v posledním stádiu, u nichž už byly vyčerpány všechny možnosti léčby, a jejich blízkým.

Snažíme se tak ulehčit přeplněným nemocnicím a vyčerpaným zdravotníkům, pro které je prioritou péče o pacienty s covid-19. Ostatní neakutní péče je značně omezována. V péči o umírajícího člověka je rodina tím nejdůležitějším článkem a spolu s pracovníky hospice naplňuje poslední přání pacienta - zůstat do posledního vydechnutí v rodinném kruhu, doma.

Pracovníci hospice jsou k dispozici nepřetržitě 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Služby poskytujeme v rámci Moravskoslezského, Zlínského a Olomouckého kraje. Mobilní hospic Strom života dbá o maximální ochranu svých pracovníků, pacientů a jejich rodinných příslušníků. Je připraven postarat se i o nevléčitelně nemocné pacienty s podezřením nebo nemocné covid-19.

Cílem Mobilního hospice Strom života je nenechat nikoho bez pomoci, ulehčit přeplněným nemocnicím a přepracovaným zdravotníkům. Proto nemusíte mít obavu, nebudete na to sami!

Více informací o službách a možnostech, jak Mobilní hospic Strom života kontaktovat, naleznete na www.zivotastrom.cz nebo na telefonním čísle 553 038 016.

Smrt patří neodmyslitelně k životu, zaskočí nás, ale měla by být důstojná a milostivá, protože je vždy jedinečná.

FINANCE A EKONOMIKA

VYŽIVOVACÍ POVINNOST PRARODIČŮ K NEZAOPATŘENÉMU DÍTĚTI

Mgr. Lenka Fusíková, Občanská poradna Nový Jičín, kontaktní pracoviště Příbor

Skutečnost, že rodiče mají vyživovací povinnost ke svému dítěti, je všeobecně dobře známa. Víte však, že vyživovací povinnost může přejít i na prarodiče? Jedná se o případy, kdy rodič sám nemůže vyživovací povinnost plnit. Dochází k tomu nejen tehdy, když rodič zemře, ale také pokud z různých objektivních důvodů nemá vlastní příjem a nemůže si jej zajistit. Typickým příkladem je situace, kdy rodič sám je nezletilým dítětem, studuje a studium nemůže kombinovat se zaměstnáním, které by mu zajistilo dostatečný příjem, nebo je ve vazbě či výkonu trestu.

Jestliže je vyživovací povinnost přenesena na prarodiče, neplatí již pravidlo, že dítě musí mít s prarodiči stejnou životní úroveň, tato zásada je uplatňována pouze ve vztahu k rodičům. Navíc je zohledňována i skutečnost, kolik prarodičů bude vyživovací povinnost plnit. Výše výživného, které je určeno prarodičům, tedy nemusí být stejná, jako je výše výživného určená rodiči dítěte. Každému prarodiči se určí výše výživného s ohledem na jeho

reálný příjem. Vyživovací povinnost nemusí být navíc plněna jen formou placení finanční částky výživného. Splnění této povinnosti může být nahrazeno také osobní péčí prarodiče o dítě. Pokud není možné se s prarodiči na plnění vyživovací povinnosti k dítěti dohodnout a nezaopatřené dítě nebo jeho zákonný zástupce chce výživné od prarodičů vymáhat, je potřeba obrátit se na soud, v jehož obvodu má dítě trvalé bydliště. Žije-li rodič v zahraničí a je třeba získat bližší informace o jeho situaci, je věc řešena ve spolupráci s Úřadem pro mezinárodní právní ochranu dětí.

V případě dalších dotazů k tomuto tématu neváhejte navštívit Občanskou poradnu v Příboře, která se nachází v budově Státního úřadu na adrese Freudova 118.

Konzultační hodiny:

Úterý: 9:00 – 12:00 hodin – bez objednávky
13:00 – 16:00 hodin – pro objednané

ŠKOLSTVÍ A VZDĚLÁVÁNÍ

DEN UČITELŮ

Petra Richterová, odbor kultury, školství, sportu a cestovního ruchu Městského úřadu Příbor

Město si váží všech pedagogů, kteří především v posledním roce mají nelehkou práci. Proto, i když trochu netradičně, se uskutečnilo březnové poděkování v rámci Dne učitelů 29. března 2021. Šest pedagogů příborských škol převzalo z rukou zástupců vedení města Příbora ocenění za svou mimořádnou profesionalitu i lidský přístup.

Děkujeme všem pedagogům, ředitelům škol, ale i dalšímu personálu škol a přejeme jim v jejich práci pevné nervy, pevné zdraví a mnoho sil pro zvládnutí dalších určitě náročných týdnů.

Foto: Stanislava Slovákova

Ocenění za vynikající pedagogickou činnost převzali

- Mgr. Irena Schneiderová,
ZŠ Npor. Loma Příbor
- Ing. Zdeněk Liška, ZŠ Příbor, Jičínská
- Mgr. Magdalena Divišová, GYPRI,
p. o., Masarykovo gymnázium
- Petra Bukovjanová, ZUŠ Příbor
- Dagmar Matejová, MŠ Příbor, Pionýrů
- Kateřina Šimíčková,
MŠ Kamarád na ul. Frenštátské

DOPRAVNÍ PROBLEMATIKA

JEDNÁNÍ O CYKLOBUSU ÚSPĚŠNĚ ZAKONČENA

Mgr. Pavel Netušil, místostarosta Příbora

Rok a půl dlouhá jednání v květnu došla svého naplnění, Příborem opět projíždí cyklobus do Beskyd.

V roce 2018 vypsal kraj výběrové řízení na zabezpečení dopravní obslužnosti Moravskoslezského kraje. Společnost Arriva, která v té době zajišťovala většinu zdejších autobusových spojů, v tomto řízení neuspěla. Spolu s odchodem této společnosti zmizely i turistické linky, které zabezpečovala. Tak skončil také cyklobus na lince 880133 z Nového Jičína na Bumbálku a skibus 880650 z Nového Jičína na Bílou.

Již v roce 2019 se proto sešli představitelé Příbora, Nového Jičína a Kopřivnice, aby jednali o návratu cyklobusu a skibusu do našich měst. Dohodli jsme se, že obnovení provozu je ve společném zájmu nás všech a přizvali k jednání představitele všech obcí na bývalé lince skibusu i cyklobusu. Další jednání ukázala určitou

nejednotnost přístupu menších obcí. Protože již od počátku jsme zvažovali společné financování odvozené od počtu obyvatel jednotlivých obcí, brzy jsme došli k závěru, že jednodušší bude financovat linku jen z rozpočtů měst, protože finanční přínos aktivních vesnic byl oproti nákladům měst téměř zanedbatelný. Reakce dvou dalších měst, podhradského Frenštátu a Rožnova, byly pozitivní.

Jediným partnerem pro nás byla v té době společnost Arriva, která jako jediná vlastnila přívěsy umožňující dopravu lyží a kol. Jednání s krajem byla neúspěšná, přesto jsme pokračovali dále s tím, že budeme muset zabezpečit financování linky vlastními silami. Vzhledem k mírným zimám let 2017-19 jsme proto během jednání s Arrivou ustoupili od projektu skibusu a nadále pracovali pouze na variantě cyklobusu. Jednání byla konstruktivní a během pár měsíců jsme se shodli na trase, principu smluvního uchopení

880133 Nový Jičín-Kopřivnice-Rožnov pod Radhoštěm-Bílá

Platí od 1.5.2021 do 11.12.2021

Přípravu zajišťuje : Z-Group bus a.s., třída Tomáše Bati 258, 763 02, Zlín-Louky, provoz Kopřivnice, Dělnická 831/81, odkop@csadvs.cz, www.csadvs.cz, tel.602 533 671, info. 597 608 508

		201	1	203	3	km		10			2	202	4		
		 R 50	 R 50	 R 50	 R 50						 R 50	 R 50	 R 50		
...	...	7:55	...	9:50	...	14:05	...	0	0	1	od	...	...	...	...
...	...	7:00	...	9:55	...	14:10	...	0	0	2	od	...	...	...	...
...	...	7:13	...	10:08	...	14:23	...	12	12	3	od	...	...	...	...
...	...	7:24	...	10:19	...	14:34	...	17	17	4	od	...	...	...	...
...	...	7:42	...	10:37	...	14:52	...	23	23	5	od	...	...	...	...
...	...	7:49	...	10:44	...	14:59	...	34	34	6	od	...	...	...	...
...	...	7:58	...	10:53	...	15:08	...	39	39	7	od	...	...	...	...
...	...	8:01	...	10:58	...	15:11	...	46	46	8	od	...	...	...	...
...	...	8:09	...	11:04	...	15:19	...	51	51	9	od	...	...	...	...
...	...	8:16	...	11:11	...	15:26	...	64	64	10	od	...	...	...	...
...	...	8:35	...	11:15	...	15:45	...	54	54	11	od	...	...	...	...
...	...	9:19	...	11:14	...	...	...	57	57	12	od	...	...	...	...
...	...	9:21	...	11:16	...	...	...	60	60	13	od	...	...	...	...
...	...	9:23	...	11:18	...	...	...	63	63	14	od	...	...	...	...
...	...	9:27	...	11:22	...	...	...	65	65	15	od	...	...	...	...
...	...	9:31	...	11:26	...	...	...	68	68	16	od	...	...	...	...
...	...	9:35	...	11:30	...	...	...	71	71	17	od	...	...	...	...
...	...	1:10	...	...	...	...	...	74	74	18	od	...	...	...	...
...	...	9:50	...	...	...	...	...	76	76	19	od	...	...	...	...

✕ jede v pracovních dnech
✕ jede v neděli a ve státem uznané svátky
51 jede od 1.5.21 do 30.6.21, od 1.9.21 do 28.9.21

⑤ jede v pátek
10 jede od 1.7.21 do 31.8.21
🚲 spoj přepravuje jízdní kola

6 jede v sobotu
50 jede od 1.5.21 do 28.9.21
25 kol(a)

Na lince platí tarif vyhlášený Z-Group bus a.s. Informace o tarifu a smluvních přepravních podmínkách jsou zveřejněny na www.csadvs.cz nebo ve vozidlech na lince. Krátkodobé ani dlouhodobé časové jízdenky ODIS neplatí.

R k jízdence je možné zakoupit místenku pouze pro jízdní kolo (jízdenku pro cestujícího nutno zakoupit u řidiče) ve všech předprodejních kancelářích AMS a na webovém portále www.e-jizdenka.cz.
 ↙ spojí jede po jiné trase ↘ zastávka s možností přestupu na linkovou dopravu
 ↙ zaslávka s možností přestupu na linkovou dopravu ↘ zastávka s možností přestupu na železniční dopravu

i způsobu financování. V té chvíli nám vyšla vstříc i jednotlivá zastupitelstva, když např. zastupitelstvo Příbora uvolnilo na projekt částku 60 000 Kč. Nebýt koronavirové situace na jaře 2020, jezdil by cyklobus již během letní sezóny 2020.

Počátkem tohoto roku vstoupila do hry společnost ČSAD Vsetín (nyní Z-Group bus), která nakoupila vozíky kol a učinila konkurenční nabídku zajímavou zejména vlastním finančním podílem na projektu. Spustila tím další vlnu vyjednávání, během kterých společnost přistoupila na většinu našich požadavků a upřesnila nabídku do podoby, jíž nebyla Arriva schopna konkurovat. Díky tomu budeme mít spoje nejen na Bumbálku jako v minulosti, ale také na Pustevny.

Nastala fáze pilování detailů smlouvy dopravní společnosti s jednotlivými městy a schvalování v radách všech pěti měst. Do měsíce bylo hotovo, příborskou smlouvu schválila rada města 16. 3.

Na základě této smlouvy bude následující tři roky v sezóně (květen-září) provozován cyklobus z Příbora na Pustevny a na Bumbálku, číslo linky bude stejné jako minule: 880133. Příspěvek města Příbora činí v tomto roce 16 275 Kč a bude se ročně navyšovat přibližně o 500 Kč. Autobus s cyklopřívěsem pojme 24 jízdních

kol, místo si bude možno zarezervovat. Protože je linka provozována bez spolupráce s krajem, není v systému KODIS a neplatí na nich ODISka (lze ji však použít jako elektronickou peněženku). Jízdné bude identické s jízdným na turistické lince 127 z Ostravy přes Příbor na Pustevny. Jak na Bumbálku, tak na Pustevny zaplatí dospělý cestující 76 Kč, příplatek za kolo činí 40 Kč.

První spoje pojedou v sobotu 1. 5. ze zastávky Příbor, školy v 7:13 na Pustevny a v 10:08 na Bumbálku. Spoje pojedou v daných pěti měsících vždy o víkendech a svátcích, o letních prázdninách denně. Zajímavostí budou odpolední páteční spoje vyjíždějící ve 14:23 na Pustevny (poprvé 7. 5.).

Jsem velmi rád, že se jednání podařilo dotáhnout k úspěšnému cíli, a věřím, že o tuto linku bude zájem nejen mezi cyklisty, ale i mezi pěšími turisty. Ostatně využít ji může kdokoli, např. k dopravě do Frenštátu pod Radhoštěm, kam je jinak poměrně složité dojet veřejnou dopravou (až na tři spoje linky 664 a víkendovou turistickou linku 127 přímé spojení neexistuje).

Chtěl bych poděkovat zastupitelstvu města za schválení financí a radě města za schválení smlouvy, bez jejich podpory by cyklobus naším městem neprojížděl.

„PARKOVÁNÍ JE PRO SPOKOJENOST Z NAŠÍ SLUŽBY ZÁSADNÍ“ ANEB PARKUJTE SPRÁVNĚ, PROSÍ RE.VOLT

Lída Dubinská, oddělení marketingu a médií re.volt carsharing

Je to už dva měsíce, kdy v Příboře, ale i v okolních městech jako je Kopřivnice a Nový Jičín, svou službu sdílených skútrů a koloběžek spustila služba re.volt. Jejím cílem je podpořit zelené elektromobility a také usnadnění veřejné přepravy uvnitř lokalit i mimo ně. Jezdit se totiž dá napříč vyjmenovanými městy a přidruženými obcemi (Skotnice, Starý Jičín). Provozovatele i občany nyní trápí nevhodné parkování, které se re.volt snaží osvětou svých uživatelů změnit.

Vzdělávání uživatelů o správném parkování

Jelikož je služba poměrně nová, vše se teprve zavádí a uživatelé i obyvatelé města si na žlutou flotilu a její používání zvykají. „Dbáme na dobrou reputaci naší značky. Přišli jsme do měst, abychom lidem zpříjemňovali běžný pohyb a volný čas. Na vše se snažíme mít systém a naše zákaznická podpora na lince 776 099 497 pracuje každý den 12 hodin – zodpovídá otázky, řeší případné technické problémy, zkrátka se snaží o hladký chod. Opravdu zásadní je pro spokojenost naši z naší služby parkování. Aktivně se ho proto snažíme zlepšit,“ říká zakladatel společnosti re.volt Pavel Kuchta. V Příboře je vytvořeno mnoho parkovacích míst, v době psaní tohoto článku 26. Tvoří je odstavná místa na kola, ale i jiná prostranství, která nenarušují trasy chodců a komunikace pro motorová vozidla. Přestože po zaparkování uživatel re.volt stroj vyfotí, chyba se vloudí. Zákaznická podpora odstavená vozidla kontroluje a špatné umístění s uživateli zatím řeší domluvou, v nejhorších případech pokutami. Kdo řádně nezaparkuje, z karty mu strhne 250 Kč. Tato progresivnější cesta může nápravu parkování značně urychlit. S koloběžkami a skútry často nepovolaně manipuluje i někdo, kdo si je nechce oficiálně vypůjčit – pohne s nimi na jiné místo, vyděsí se alarmu a nechá je ležet.

Jak správně parkovat:

Užít si jízdu není jediné, o čem zde běží. Důležité je správně zaparkovat a koloběžkami a skútry nerušit ostatní.

Všeobecně:

- Vozidlo nesmí nikoho omezovat v pohybu.

- Před jízdou se podívejte do aplikace, zda se vaše finální destinace nachází tam, kde lze parkovat. Ideální je si cestu naplánovat a použít nejbližší místo k odstavení stroje.
- Nikdy nelze parkovat na rampách pro vozíčkáře, uprostřed cyklistických pruhů nebo chodníků, u vstupů do budov, v uzavřených rezidenčních komplexech, zónách se zakázaným parkováním nebo ve vyhrazených pruzích.

Skútry:

- Skútr je možné zaparkovat na veřejném stání pro auta, tedy nikde tam, kde by hrozila pokuta za špatné parkování.
- Ideální je parkovat kolmo k cestě, což šetří prostor. Je důležité, aby okolo skútru bylo 50 cm místa ze všech stran – pro pohodlnou manipulaci i prostor pro ostatní, např. při parkování mezi auty.
- Protože je parkovacích míst všude málo, je dobré přemýšlet o co neefektivnějším využití prostoru. Pokud to lze, parkujte na konci parkovací zóny (viz foto). Skútr tak zabere méně místa pro ostatní vozy.
- Rozhodně neparkujte na chodníku, na soukromých pozemcích a na veřejně nedostupných nebo uzavíraných místech, kde se ke strojům nikdo nedostane.

Koloběžky:

- Před jízdou se ideálně podívejte do aplikace, zda se ve vaší finální destinaci nachází parkovací místo. Stojany a parkovací místa tam jsou vyznačena. V budoucnu proběhne lepší označení i v samotném prostoru.
- Koloběžku je možné zaparkovat na chodníku, vždy však ideálně u jeho kraje a např. rovnoběžně s patníkem a tak, aby stroj nikomu nepřekážel. Rozhodně koloběžky nepatří např. na autobusové zastávky.
- Extrémně důležité je nezavazet v běžném provozu. Nezapomeňte, že patníky slouží jako vodící linie pro slepce, a chodník je všech – jezdí tam maminky s kočárky, takže jim nemůžeme dělat překážkovou dráhu.

Koloběžky a skútry jsou zajímavým dopravním zpestřením, ne však zcela, když se jich neužívá správně. Re.volt se parkování věnuje i na svých profilech na sociálních sítích a doufá, že parkovací potíže vychytá. Služba se stále zavádí, na provoz ve městech se přivyká, ovšem problematika parkování je zásadní.

KOMISE PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

BLAHOPŘÁNÍ

Bc. Ivana Bolomová, DiS., matrikářka Městského úřadu Příbor

Blahopřejeme jubilantům narozeným v květnu, kteří slaví své jubileum:

Václav Krompolt	Lubomír Juriš	Karel Dohnal	Alice Rošová	Vlasta Saidlerová
Stanislav David	Anna Havrantová	Věra Poláčková	Vlasta Michálková	Stanislav Jelen
Miroslav Hanzelka	Věra Pukovcová	Miron Chmelař	Marie Šimíčková	Sylva Rycová
Jiří Vysocký	Zdeňka Veselková	Jana Kratochvílová	Ludmila Šeflová	Drahomír Rapala
Sylva Paletová	Karel Petr	Dagmar Machalová	Richard Fridrich	Marie Matlová
Ludmila Tošenovjanová	Alenka Rajnochová	Anna Ottová	Vladimír Hanák	

Jubilanti Domova Příbor

Ludmila Arztová Richard Fridrich Pavel Kolář Marie Krcpová Marta Lošáková Vlasta Saidlerová
Zdenka Szeriová Miroslava Šikulová

INFORMACE JUBILANTŮM

Bc. Ivana Bolomová, matrikářka

Vážená paní, vážený pane,

pokud budete v roce 2021 slavit své **sedmdesáté, sedmdesáté páté či osmdesáté** životní jubileum, **prosíme Vás, abyste nám dali vědět v případě, že si nepřejete v této souvislosti zveřejnit své jméno v pravidelné rubrice „Jubilanti“ v Měsíčníku města Příbora. Prosíme Vás, abyste nám toto oznámili** telefonicky na tel.č. 556 455 443, e-mailem na adrese: matrika@pribor-mesto.cz, písemně či osobně na adrese: Městský úřad, odbor organizační a správních činností - matrika, náměstí Sigmunda Freuda 19, 742 58 Příbor. Pokud od Vás neobdržíme tento „nesouhlas“, budeme Vaše rozhodnutí brát jako souhlas se zveřejněním v Měsíčníku města Příbora. **Zároveň, můžete odevzdat, pokud máte zájem zúčastnit se,**

přihlášku na setkání sedmdesátiletých či sedmdesátipětiletých a osmdesátiletých, která je součástí tohoto letáku. Zhruba 1 měsíc před plánovaným setkáním pak bude odeslána pozvánka s upřesněním data a času konání. Přihláška je k dispozici také na webových stránkách města, v informačním centru nebo přímo na matrice Městského úřadu v Příboře.

Děkujeme za Váš zájem o účast na setkání, přihlášky jsou průběžně doručovány. Nadále platí informace, že konání akce bude záviset na opatřeních souvisejících s pandemií onemocnění covid-19. Pevně doufáme, že pro Vás budeme moci setkání zorganizovat a uskutečnit. Děkujeme za pochopení a těšíme se na setkání s Vámi, členové komise pro občanské záležitosti.

V souladu s ustanoveními zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů souhlasím s využitím výše uvedených osobních údajů pro organizační zajištění akce „setkání jubilantů“.

Jméno a příjmení: **Datum narození:**

Trvalé bydliště:

Adresa pro doručení pozvánky:

(pokud je odlišná od adresy trvalého bydliště)

(můžete uvést také) **Tel. číslo či e-mail:** **Podpis:**

SVATEBNÍ ZAJÍMAVOSTI – SVATEBNÍ ODĚV

Bc. Ivana Bolomová, DiS., matrikářka Městského úřadu Příbor

Svatební miniseriál v tomto dílu Měsíčníku ukončím povídáním o tradičním svatebním oděvu. Jedna z nejvíce sledovaných věcí na každé svatbě je, co měla nevěsta na sobě, jak moc jí to slušelo a jestli ladila se ženichem. A nedivme se, protože jsou to především šaty, které dělají nevěstu nevěstou. V tento den touží být snad každá žena za princeznu, chce si užít šaty, které se běžně nenosí a které podtrhnou její krásu a dodají celému okamžiku na jedinečnosti. Není to samo-

řejmě ta nejpodstatnější věc, která by ovlivnila následující společný život milujícího se páru, ale proč nebýt v tento den malinko povrchní a nedat si maximálně záležet na tom, jak člověk vypadá? V dnešním posledním „svatebním speciálu“ bych Vám ráda předala pár informací o tom, jak se vzhled svatebních šatů vyvíjel a také pár rad k tomu, co si na sebe vzít, ať už jste nevěsta, ženich či jiný účastník tohoto slavnostního ceremoniálu.

Začneme v **časech antiky**, kdy se **šaty nevěsty** nejvíce přibližovaly těm dnešním. Nevěsty oblékaly bílé, jednoduché tuniky ozdobené propracovanými detaily v podobě zlatých nášivek, náramků a pásků. Šaty vyjadřovaly štěstí, které ženy v tento den prožívaly.

S **příchodem středověku** jako by se zastavil svět. Prohloubila se propast mezi stavy. Obvyčejné dívky z nižších tříd do svateb nekládaly tolik financí a šaty měly prosté, téměř se nelišící od těch na běžné nošení. Naopak královské a šlechtické rodiny svým nevěstám dopřávaly to nejlepší. Jejich šaty oplývaly výraznými barvami jako červenou, vínovou, zlatou a modrou. Nešetřilo se na drahých látkách a pravidlo bylo jednoduché - čím bohatší byla rodina, tím ozdobnější šaty a delší závoj. Populární barvou byla světle modrá jako barva lásky, čistoty a pravdy a také jako barva pláště Panny Marie. Nezřídka se setkáváme na vyobrazených svatbách i s růžovou či krémovou. Jednou z nejvyhledávanějších výrazných barev byla červená, kterou si lidé spojovali s plodností. Ženy z vyšších společenských vrstev své svatební šaty následně oblékaly na plesy, takže si je pořizovaly ve výrazných slavnostních barvách. Ženy z chudších poměrů si na svatbu vzaly své nejlepší nedělní šaty (často černé, šedé, tmavohnědé nebo tmavomodré). Černá a šedá se naopak hodily pro vdovy při dalších sňatcích. Výběr barvy se také samozřejmě lišil podle regionu a období.

Díky svatbě královny Viktorie a prince Alberta Sasko-Kobursko-Gothajského v **roce 1840** se staly bílé svatební šaty skutečným svatebním symbolem. Fotky královské svatby obletěly svět a způsobily alespoň v Evropě a v USA takřka svatební revoluci. **Koncem 19. století** přišly na řadu městské salóny, které vymýšlely šaty různých barev a střihů. Módní tehdy byly ručně vyšíváné závoje a také šedé látky poseté perlami.

S blížící se první světovou válkou přišlo **období krize**, které ukončilo velké svatební parádění. Nevěsty v té době oblékaly hlavně kostýmky a kloboučky. I bohaté nevěsty si nechávaly šít šaty jednoduchého střihu. V dobách světových válek a hospodářských krizí, kdy nebylo peněz nazbyt, se bílé šaty, jejichž pořizovací cena rozhodně nebyla malá, považovaly za zbytečný luxus, a tak se ženy uchýlovaly k méně nákladným šatům, které se daly využít i k jiným příležitostem.

Až po druhé světové válce se móda dostávala opět do popředí a trend dlouhých a bohatých svatebních šatů opět získal své důstojné místo na výsluní. Mohly za to především hvězdy stříbrného plátna, které oblékaly dlouhé večerní róby. Jako svatební se prosazovaly jednoduché elegantní večerní šaty nebo bohaté šaty v romantickém hollywoodském stylu. Opět dominovala bílá barva a nesmíme zapomenout ani na zvláštní kouzlo v podobě doplňků, jakými jsou jemný závoj, věnečky, perličky, mašle, umělé či živé květiny, čelenka nebo klobouk. Stejně tak tomu zůstalo až po současnost.

Dnes se v euroamerické kultuře téměř 100 % žen vdává v bílé a barevné svatební šaty jsou výrazem určité extravagance, i když řadu nevěst k jejich výběru stále vedou i praktické důvody podobné těm z 19. století. V jiných kulturách nejsou divoce barevné šaty nevěsty ničím zvláštním.

Podíváme-li se na **oděv ženicha**, pak náš zrak může upoutat **kravata**, případně vázanka či **regata** (zdobnější kravata) nebo **plastron** (většinou saténový šáteček, uvázaný kolem krku, který vypadá jako našasený bryndáček sepnutý zdobnou sponou). Podlouhlý kus látky, který je součástí pánského oděvu a váže se mužům kolem krku, neplní žádnou funkci kromě ozdobnosti a bývá předepsanou součástí některých dress-code a potřebným doplňkem každého gen-

tlemana. Historie kravaty se datuje do období třicetileté války, kdy se Francouzi inspirovali chorvatskými žoldáky. Její název sestává ze dvou pojmenování Chorvatů - v chorvatštině Hrvati a francouzštině Croates, spolu CRAVAT - tedy kravata. V tomto období nosili kravatu jak muži, tak i ženy, a kravata se tak stala neodmyslitelnou součástí formálního oblečení.

Obléknout ženicha ve svatební den se může zdát snadné, protože vlastně není moc na výběr. Ale i v tomto případě je z čeho vybírat. **Pánský oblek** může být jednořadý nebo dvouřadý (působí slavnostnějším dojmem) a měl by být doplněn vestičkou. U obleku lze také zvolit barvu, tmavou či světlou, případně se vzorem. Další volbou může být **frak**, jedná se o kalhoty a sako s šosy, pod sako se nosí vestička a jako doplněk se nosí bílý motýlek, oficiální obuví jsou lakýrky. Z fraku vychází střih pro **žaket**, ten nemá klasické šosy, ale jakoby rozstřižené sako. Žaket bývá spíše šedý nebo má proužkované kalhoty. Pod žaket se nosí šedá vesta a stříbrošedá regata a nezbytným doplňkem je cylindr. **Smoking** je vhodné zvolit pouze v případě, že se svatba koná po šesté hodině večerní. Klopy smokingu jsou potaženy lesklým saténem, kalhoty mají jeden lesklý lampas. Košile by měla být bílá (v případě, že má nevěsta krémové šaty, krémová) s krytou légou. Ke smokingu se nosí (pouze) černý motýlek a vhodnou obuví jsou lakýrky. Pod každý společenský oděv nosí muži mimo vestičky košili, a to pouze s dlouhým rukávem. Kromě nepřeberného množství barev lze vybírat také z několika druhů košilí - klasická košile, košile slim, košile s krytou légou (má skryté knoflíčky) nebo košile na manžetové knoflíčky.

Dříve, než otevře svůj šatník nebo navštíví svatební salón či konfekci **svatební host**, je třeba si ujasnit, jaký bude **celkový charakter svatebního dne**. Tuto informaci zpravidla získá přímo od nastávajících manželů. Právě styl svatby je stěžejní náповедou, podle které lze zvolit vhodné oblečení. **Pro klasickou svatbu** jsou v případě dam vhodné elegantní šaty doplněné sladěnými lodičkami a psaníčkem, pánové obvykle sáhnou po společenském tmavém obleku, světlé košili a kravaté či motýlku. **Alternativnější svatba** (v současnosti v oblíbeném stylu boho), obzvláště ta pod širým nebem, obvykle žádá uvolněnější a spíše neformální styl oblečení. Šaty mohou být vzdušnější, módní doplňky rozvernější. Pánové mohou na takovou svatbu obléknout lehké plátěné kalhoty pastelového odstínu a sako vyměnit za vestu nebo velmi populární pánský svatební doplněk poslední doby – kšandy.

Církevní obřad se stále těší velké oblibě. Snoubenci si nejenže slibují lásku a věrnost přímo před Bohem, ale posvátné místo se zpravidla vyznačuje zvláštní až lehce mystickou atmosférou, která ještě více prohlubuje výjimečnost této události. Pokud se takový obřad odehrává v kostele, je třeba počítat s tím, že i v horkých letních měsících bývá uvnitř poměrně chladno. Dámské oblečení by navíc mělo respektovat církevní prostředí. Vhodný je tak oděv s dlouhým rukávem, případně zakrytými rameny a pažemi, ženy by se měly vyvarovat délce mini nebo hlubokým výstřihům.

Šaty přítomných dam by rozhodně neměly „trumfnout“ nevěstu. Z toho důvodu nejsou vhodné bílé, smetanové či krémové šaty, které svým střihem a provedením připomínají ty svatební. Pokud se tedy nedomluvíte s nevěstou jinak. Toto pravidlo neplatí pro malé družičky, které se ve svatební den mohou proměnit v roztomilé princezny. Pro chlapce je v současnosti možností výběru z pestré palety dětských svatebních obleků. U dětí je však nutné dbát především na pohodlí. **Družičky** v bílém být mohou, ale obléknout mohou také jiné barvy a nejlépe vynikne, pokud budou mít šaty navzájem sladěné.

Pravidla oblékání jsou **pro svatebního hosta** podobná jako pro ženicha a opět by svatební host neměl být oblečen slavnostněji než ženich. V záplavě hostů musí být vždy na první pohled zřejmé, kdo je ženichem. Toto pravidlo platí, pokud se ženich se svatebními hosty nedomluví na tom, že půjdou oblečení všichni stejně, nebo v určitém tematickém stylu.

A ještě něco málo z porušování pravidel etikety. **Mezi nejčastější prohřešky** svatebních hostů patří:

- Bílý oblek – být středem pozornosti přísluší pouze ženichovi, nikoli svatebním hostům.
- Košile s krátkým rukávem – k pánskému obleku nikdy nenoste košili s krátkým rukávem, jedná se o pravidlo společenské etikety.
- Tmavá košile – vyhýbejte se košilím tmavých barev. Tyto barvy jsou vhodné na ples a jiné večerní události, pořádané v zimním období.
- Kravata s diagonálním pruhem – takový typ kravaty se hodí pouze do zaměstnání.
- Správná délka kravaty – mnoho mužů pokazí celkový dojem špatnou délkou kravaty. Pohlíďte si, aby se konec kravaty vždy dotýkal spony vašeho opasku.

- Povolená kravata – vyhněte se tomu, abyste již po zahájení svatby působili jako společensky unavení.
- Barevný nesoulad v páru – je nepsanou povinností mužů, aby při výběru svého oblečení zohledňovali i barvu oblečení partnerky.
- Mokasíny k pánskému obleku – nenoste k pánskému obleku obuv bez šněrování. Mokasíny a jiné typy obuvi patří pouze k volnočasovému oblečení.

Stále však platí, že láska hory přenáší a důležité je, aby si ženich s nevěstou užili ten svůj velký den v pohodě a bez zbytečného stresu. A pokud se něco ve svatební den odehraje trošku jinak, než jak jsme si to vysnili, tak je dobré se na věci dívat s nadhledem a kapkou humoru, ať již jde o to, co budeme mít na sobě, nebo jaké zvyky budeme či nebudeme dodržovat.

Zdroje:

<http://www.riedova.cz/pestra-historie-svatebnich-satu/>
<https://www.svetsvateb.cz/2016/03/623371-historie-svatebnich-satu/>
<https://www.svatbyinspirace.cz/svatebni-saty/historie-svatebnich-satu/>
<https://www.svatebniasistentka.cz/obleceni-na-svatbu>
<http://www.bloggerky.cz/blog/carrie/odev-pro-zenicha>

OBČANSKÉ NÁZORY

OTEVŘENÍ NOVÉHO SBĚRNÉHO DVORA A RE-USE CENTRA

*Ing. Bohuslav Majer, bývalý starosta města a současný zastupitel,
a Ing. Dana Forišková, Ph.D., bývalá místostarostka města a současná zastupitelka*

Dne 1. 4. 2021 byl otevřen nový Sběrný dvůr v Příboře a RE-USE centrum města Příbora. Velmi nás mrzí, že vedení města na toto otevření nepozvalo zastupitele města, kteří dle Zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, schválili na tyto projekty finanční prostředky, a také úředníky, kteří velmi obětavě a profesionálně připravují pro vedení města veškeré podklady. Přitom na tomto otevření byli přítomni pozvaní starostové obcí a měst z okolí.

Samozřejmě, že se chtělo vedení města pochlubit, ale „cizím peřím“, neboť celý tento projekt byl již připravován bývalým vedením města. Poprvé jsme se dozvěděli s paní ředitelkou technických služeb Ing. Gřesíkovou o RE-USE centru na konferenci o odpadovém hospodářství, která se uskutečnila v roce 2015. Vzhledem k tomu, že se nám tato myšlenka líbila, začali jsme na ní usilovně pracovat. S tímto projektem byl seznámen pan starosta Ing. Bohuslav Majer a samozřejmě také minulá rada města a úředníci města. Všem se tento nápad líbil, a proto se na projektu začalo pracovat, včetně vyřizování dotací. S tímto projektem souviselo také vybudování nového sběrného dvora, neboť stávající dvůr nacházející se v objektu technických služeb byl již nevyhovující. Jsme rádi, že se dílo podařilo a opět se můžeme pochlubit centrem, které se v blízkém okolí nenachází. **Tímto bychom chtěli poděkovat bývalým členům rady města a zastupitelům, kteří schválili a podpořili finančně tento projekt, také paní ředitelce technických**

služeb Ing. Gřesíkové za její obětavou práci a také všem úředníkům, kteří se na tomto projektu podíleli.

Vedení města však neprokázalo manažerské schopnosti, kdy schopný manažer nejdříve pozve svůj nejbližší tým, kterým jsou radní a zastupitelé a také své pracovníky, kteří jim připravují veškeré podklady, a až následně se zvou hosté. Může se namítat, že v době koronavirové se nedá scházet, a proto zastupitelé byli pozváni až za týden po otevření a úředníci vůbec. Je však zajímavé, že hosté se mohli pozvat v den otevření, a jednání zastupitelstva rovněž probíhají a nejsou mezi zastupiteli dvoumetrové rozestupy. Proto si myslíme, že schopný člověk dovede zorganizovat vše tak, aby i v této těžké době bylo zabezpečeno zdraví všech přítomných, a přitom se oficiálně poděkovalo všem zainteresovaným osobám. Obzvláště když se akce uskutečnila ve venkovním prostoru. Vzhledem k tomu, že se již pomalu blíží komunální volby, tak jsme zvědaví, jaké investiční akce sloužící široké veřejnosti budou současným vedením města připraveny pro nové zastupitele.

Vzhledem k tomu, že tento článek vyjde v měsíci květnu – měsíci lásky, tak bychom Vám všem chtěli popřát hodně lásky, která má mnoho podob, ať již je to láska partnerská, láska mezi sestrami a bratry, láska obětavá, která pomůže lidem v nesnázích, a také láska společná, založená na respektu a úctě k druhému a na pocitu bezpečí. Obzvláště v současné době je nutné mít kolem sebe hodně obětavých a tolerantních lidí a dostatek lásky.

ZÁLOŽKA PRO RADOST

Radka Rojíčková

Dobrá zpráva pro všechny, kteří se zapojili do výroby záložek pro seniory. Díky společnému úsilí mnoha dětí a dospělých se nám podařilo předat 300 krásných, originálních a veselých záložek. Záložky udělaly radost seniorům, kteří využívají služeb Diakonie ČCE, seniorům v Domově Příbor, v Domově Kateřinice, v LDN Kopřivnice, v Léčebném a rehabilitačním pracovišti ve Vítkově i v klubu důchodců na Hájově. Ráda bych touto cestou poděkovala za ochotu a spolupráci dětem a jejich rodičům,

pracovníkům odboru kultury města Příbora, pracovnícím SVČ Luna Příbor, vedení a paním učitelkám ze ZŠ Npor. Loma, paní učitelce Nadě Rojanové z MŠ Kamarád, paní učitelce Heleně Brutovské ze ZŠ Kopřivnice – Lubina, LTV Příbor, paním Katce Čtvrtkové a Zdeňce Bizoňové Veličkové. Velký dík patří také pracovníkům v sociálních a zdravotnických organizacích, kteří se postarali o to, aby každá záložka našla svého nového majitele.

CO SE DĚJE U NÁS VE ŠKOLE

Za pedagogy Mgr. Dana Lišková, Základní škola Příbor, Jičínská 486, okres Nový Jičín

Hurá! Konečně máme zase ve škole žáky! Abychom je patřičně přivítali, nachystali jsme hned u vstupu veselou výzdobu. Barevné balóčky připomínají, že letos slaví naše škola 130 let od svého založení. Při příležitosti tohoto výročí vznikla také naše **nová video prezentace**. V krátkém videu můžete vidět, jak to u nás ve škole vypadá, co se v naší škole děje a čím se můžeme pochlubit.

I když počasí nám vždy nepřálo, přesto jsme se těšili, až jaro ukáže svou vlídnější tvář a ne jen aprílové rozmary. Netrpělivě vyhlíželi i žáci z 1.B, kteří v rámci akce **Detektivové z 1. B** pátrali po stopách jara a všechny důkazy pečlivě zaznamenávali a fotografovali. A aby to měli opravdu pojištěno ze všech stran, prováděli i pokusy s klíčením různých druhů

semen. Někteří si vedli podrobné záznamy, kam si zapisovali a zakreslovali, co se na miskách se semínky děje, jiní změny vyfotili.

V dubnu se obvykle slaví **Den Země**. Při té příležitosti jsme vyhlásili soutěž. Žáci nebo i celé třídy se do ní mohou zapojit různými způsoby, například vytvořit plakát ke Dni Země, navrhnout řešení, jak zmenšit množství odpadu

nebo se zapojit do úklidu ve svém okolí. Jsme moc zvědaví, jak si s touto výzvou děti poradí!

Zápis do 1. tříd se konal bohužel opět bez přítomnosti dětí a jejich rodičů. Letos do dvou 1. tříd ve školním roce 2021/2022 nastoupí pravděpodobně 50 žáků. Na všechny budoucí prvňáčky se už moc těšíme!

RUDOLFA KLIMŠU

Stav: ženatý

Děti: tři - 2 chlapci, 1 děvče

Dosažené vzdělání: střední odborné, vyučený strojní zámečnick v Tatře Příbor

Povolání: před odchodem do důchodu profesionální hasič na letišti Mošnov

Koníčky: hasičina od 8 let
V Příboře žije od narození.

Foto vlevo z pořadu LTV Příbor.

Není nejstarším hasičem v Příboře, ale dozajista je nejdéle působícím aktivním hasičem ve Sboru dobrovolných hasičů Příbor. Je u hasičů od svých 8 let! V jednotce začal pracovat ještě před válkou. Zůstal v ní i po válce a to zároveň nastoupil k profesionálům na letiště do Mošnova. Osobně jsem ho poznala právě jako hasiče - aktivního, nadšeného. Když jsme začali dělat pořady do Local TV, hned pochopil, že bude fajn, když

lidé o hasičích budou vědět! O jejich činnosti - o zásazích, cvičeních, soutěžích i společenských akcích. Nechyběli jsme tehdy u ničeho hasičského. A tehdy jsem zase já pochopila, že Rudolf Klimša prostě hasičinu miluje a je na práci svou, ale i svých kolegů pyšný!!!!!! A tohoto hasiče tělem i duší vám teď představuji.

1. Které dobré vlastnosti jsi zdědil po svých rodičích?

Dobré vlastnosti? Jsem hasič a k hasičům určité vlastnosti patří - třeba mám po rodičích důslednost, důsledně dodržuji, co je třeba. A že jsem hasič? Proč to říkám u rodičů? Tatka byl hasič, mamka byla členka Svazu požární ochrany.

2. Jaká je Tvá nejoblíbenější činnost?

Tatka byl velitelem příborských hasičů, děda byl hasičem, mí starší bratři byli hasiči, a tak jsem byl u hasičů od 8 roků. Jako kluk jsem byl zařazený do žáků, pak do dorostu, do družstva, do jednotky. Po vojně jsem nastoupil na letiště a tam jsem si hasičské vzdělání doplňoval odbornými kurzy, například ve Vítkovicích u požárního útvaru. Hasičské učiliště tehdy nebylo. Nejdříve musel být člověk vyučený černému řemeslu, pak mohl být hasič a jít hasit. Taková byla doba. A v době, kdy zavedli, že musíme mít maturitu, tak já jsem měl už tak dlouhou praxi, že to nahradilo maturitu. Ale kurzy jsem musel absolvovat pořád jako všichni hasiči. Je-li třeba, ještě i dnes jezdím k zásahům. Držím doma i pohotovost. Ale jasně - jak jsou mladší, jedou mladší.

Co mě ještě baví a vždycky bavilo, je hasičská spolková činnost. Když ta funguje, jsou akce, pak můžeme investovat do dětí. Ty jsem vedl až do minulého roku, pak jsem vedení dětí předal mladším (usmívá se spokojeně). Hasičina je fakt moje nejoblíbenější činnost. Snad ani jiné koníčky nemám, dřív na ně nebyl ani čas. Možná až teď někdy sleduji nějaké filmy.

3. Tvá nejoblíbenější kniha, film, hudba.

Sem tam jsem četl dobrodružné nebo cestopisné knížky, jinak ne. Filmy mám rád staré, kde jsou Vlasta Burian, Hugo Hass, Jiří Sovák (oči se mu smějí). Z hudby poslouchám dechovku a venkovské písničky. Poslouchám rád harmoniku, ale sám na nic nehraju.

4. Čím jsi chtěl být jako dítě?

(No to je jasné, už se smějeme předem oba dva...) Přece hasič.

5. Měl jsi v dětství svůj vzor?

(Odpověď je také už předem jasná.)

Dědu a otce.

6. Co Tě přivedlo k Tvému povolání?

Naši, ale musel jsem se nejdříve vyučit, až pak jsem měl otevřenou cestu k profesionálním hasičům.

7. Jaké jsou Tvé vazby na Příbor?

Narodil jsem se v Příboře. A pořád mě to tady těší, nestěhoval bych se jinam. Pamatuji tady tolik zajímavých lidí - třeba starého pana Kalužu, mistra kovářského, i jeho tatínka, nebo starého hasiče pana Čapku.

8. Které místo ve městě máš nejraději?

Staré uličky pod kostelem, i Věsku, Benátky, ty se mi líbí dodnes. Kdysi to byl samý malý domeček, stejně jako třeba Štramberská ulice, ale to by bylo na jiné vyprávění.

9. Co se Ti ve městě nelíbí?

Noooo, parkování vozidel po sídlištích. Ulice jsou dosti úzké, jsou vyznačené žluté čáry a i na nich parkují auta. A to nejen na starém sídlišti, ale třeba taky v ulici Pionýrů. Auta stojí i v hranici křižovatky, v těch nejužších místech. Beru to z hasičského hlediska, fakt je to nebezpečné. Jednou jsem jel do ulice Npor. Loma a co myslíš? Nemohl jsem se tam dostat. A v některých domech, kdyby hořelo, tak se výšková technika nedá vůbec použít, jen kvůli špatnému parkování. Tak jenom to parkování, jinak jsem v Příboře spokojený! (viděla jsem náznak, ale fakt jen náznak rozzlobení se, vzápětí ho vystřídal smích).

10. Máš s Příborem spjatý nějaký zajímavý zážitek?

(Dloooooo přemýšlí, což byste řekli, že není možné... u hasičů, nakonec řekne, co byste fakt nečekali) Zajímavý, to ani ne, nic mě nenapadá - jediné snad, na co rád vzpomínám - bylo tady plno školek, stavěli jsme je, dělaly se věci v akci „Z“ (Zet). Vždycky jsme se domluvili 10-15 hasičů, i méně, a šli jsme třeba betonovat. Pracovalo se 6-7 hodin, připadalo nám to normální. Dneska, když řekneš někomu, běž dělat brigádu, zle se na tebe dívá. Ale tehdy jsme si tak jaksí řekli - je to pro nás. Na druhé straně, když jsme jako spolek něco po městě potřebovali, bylo nám vyhoveno. Takhle to měli všichni - myslivci, rybáři. Lidi to brali. Dneska je to jiné. A možná ještě - zážitek pro měl byl, pro kluka 5-6 roků, jak jsem chodil s hasiči, kteří na dvoukoláku vozili vybavení ke cvičení na Bajerovu louku. Půjčoval ji hasičům, cvičilo se tam, běhalo. V současné hasičárně jsme až od roku 1964.

11. Tvůj dosavadní největší úspěch?

Jéda.... (směje se, nadechuje a zhurta říká), úspěch je to, že v tomto věku ještě žiju!!! A že všechno, co jsem začal, se mi podařilo dodělat. To je podle mě fakt úspěch! Když si jen vzpomenu, jak jsem stavěl. Cement: cementárna za rohem a tady jsi ho nedostala! Paní Krautová ze stavebnin mi dala poukázku na 20 pytlů cementu, co to bylo, ale aspoň tak. Jel jsem do Štramberka a oni „aha, tak o to jí zkrátíme dodávku“. Ale dostavěl jsem, a ostatní na tom byli stejně.

A taky možná úspěch je, že jsem pořád hasičem, že mi to zdraví dovolí!!! Když jsem počítal - 62 let jsem u hasičů, 24 let jsem byl velitelem výjezdové jednotky v Příboře, 22 let velitelem okrsku, 53 let jsem členem jednotky, 42 let jsem pracoval jako profesionální hasič, do loňska jsem vedl mladé hasiče. (Dost dobrééé, říkám si a vidím před sebou veselého vitálního muže. A ještě dodávám - po roce 1990 byl i členem zastupitelstva v Příboře, v roce 2010 dostal Cenu obce, je držitelem Řádu sv. Floriána a v roce 2019 byl oceněn republikovým titulem Zasloužilý hasič - na jednoho hasiče opravdu dobré!)

12. Napadá Tě nějaká osobní životní prohra?

O nic moc jsem nikdy nikde nepřišel, takže nenapadá.

13. Kdyby bylo možné znovu se narodit, chtěl bys dělat něco jiného? Být někým jiným?

Néééé, chtěl bych být tím samým. Ať by se šel rovnou na hasičské učiliště, teď už je to možné, kdysi to možné nebylo. Museli jsme se vzdělávat jen kurzy. Dnes jsou školy, ale i kurzy. Být hasičem, to je učit se pořád.

14. Chceš čtenářům Měsíčníku něco vzkázat?

Ano, ať parkují tak, jak mají a to po celém Příboře! Aby neohrožovali sebe a ostatní - co se týče příjezdu hasičů, sanitek, policie - všech složek integrovaného záchranného systému. A jinak, ať jsou rádi, že žijí v takovém pěkném městě, fakt pěkném!!!!

Příjemné povídání s příjemným člověkem, duší i tělem hasičem. Ale nenechte se mýlit, Ruda Klimša je i tatínkem a dědečkem. Hned po našem povídání spěchal s vnučkou k lékaři...takže i když o rodině jsme nijak moc nemluví, byla s námi přítomná ☺.

Irena Nedomová, LTV Příbor

VZPOMÍNKY NA FRANTIŠKA POCHYLU MLADŠÍHO (ČÁST 7.)

Jiří Šajer

(pokračování strýcova deníku)

V sobotu 29. června 1918 jsme sedli na bronirák a pod velením br. prap. Štefla jsme jeli na rozvědku směrem k Orenburgu. Nedošli jsme však daleko. Asi 12 verst za Buzuluky byla porušena trať a vyšinut prázdný ešelon, který bolševíci pustili proti nám. Menší naše hlídka jela ještě asi 6 verst dále. Proslychalo se, že orenburští kozáci rozbili bolševiky asi 120 verst od Buzuluk. Prý se uspořádá v Buzulukách "český den". V neděli 30. června 1918 bylo nádherné jítro. Odjízďeli jsme z Buzuluk. Zraky jsme se loučili s místy, kde tolik našich bratrů posvětilo svou krví zem. Byli jsme pohnuti. Zastavili jsme se až ve stanicí Maryševce. Náš bronirák dostal rozkaz, abychom se vrátili zpět do Buzuluk. Baterky a téměř veškeré pěší části jely dál na Kyněl. Přijeli jsme zpět do Buzuluk. Prap. Štefel dal koupit mýdlo. Šli jsme k řece a tam jsme si vyprali prádlo a hlavně šaty. Náš komandýr ovšem s námi. Musíme se dáti trochu do pořádku, neboť jsme všichni pozváni do města a nemáme nic s sebou, abychom se mohli slušně obléci. Všechno jsme nechali v ešeloně. V našich čistě vypraných (pokud jsme to dovedli), ale nevyžehlených polních uniformách jsme moc parády při slavnostním obědě jistě neudělali. To pěšáci, kteří byli s námi, v tom ohledu nad nás vynikali. Měli své těplušky na nádraží a mohli se řádně "obstěknout". Avšak všichni těšili jsme se pozornosti našich hostitelů. Obsluhovaly nás přední buzulucké dámy. Zůstali jsme v městě do večera. Po správné večeri - bolšoe gulání s baryšňami v místním parku. Dověděli jsme se toho dne mnoho zpráv. Některé byly jistě značně přehnané. Petrohrad prý byl vzat Němci. Bolševíci u Novo Sergěvska byli rozbiti. Z Buzuluku uralští kozáci vyváželi munici a zbraně. V pondělí 1. července 1918 přicházeli kozáci - staříci až 60letí a prosili o vintovku. Pokud jsme měli - rozdávali jsme. Když dostane, líbá tebe a pak svou vintovečku. Prý nikdy na nás nezapomenou. Zvali nás, abychom je navštívili v Uralsku po skončené vojně. Snad se na ně podíváme, až budeme šťastní, svobodní a - živí. V úterý 2. července 1918 jsme se doslechli, že v Moskvě se prý krasnogvardějci spojili s rabočími a svrhli bolševickou vládu (?). Ufa prý padla, Orenburk byl obležen kozáky. Krasnogvardějci se rozbíhali po tlupách do vesnic, zabíjeli své komisaře. V Samaře prý byli vyslanci spojenců. Ovšem všemu jsme nemohli věřit. Vyjeli jsme o 9. hodině na rozvědku.

Dojeli jsme do Tockoje (*veliký zajatecký lágr - viz poznámka na závěr článku*). Praporčík šel do lágru. Měli tam prý uschovány vintovky. Přišli zpět až večer. Přivedli 4 Vídeňáky (Židy), kteří agitovali mezi zajatci do krasne gvardy. Jeli s námi též dva Češi do armády. V lágru jich bylo ještě přes 100. Počítali jsme, že se k nám další den přidá více. Ve středu 3. července 1918 jsem zůstal s Markem v Tockoje a ostatní odjeli do Soročinskoe. V lágru se Češi a Slováci sešli na schůzi. V krátké řeči jsem je upozornil na povinnost každého řádného Čecha a Slováka vstoupiti do našich řad, které následkem ztrát na mrtvých a raněných počínají řádnout. Řekl jsem přímo, ať zbabělci raději zůstanou sedět v lágru a ať čekají až s hanbou se vrátí do osvobozené vlasti. Do armády se přihlásilo asi 30. V Soročenskoe přichystalo obyvatelstvo našim srdečné uvítání.

Ve čtvrtek 4. července 1918 jsme jeli dále k Novo Sergěvsku. Stáli jsme před městem. Nemohli jsme dále, neboť trať byla silně poškozena. Prap. Štefel jel ke štábu kozáků do Novo Sergěvska. Proslychalo se, že pojedeme zpět do Buzuluk. Orenburk byl

kozáky obkružen. Bylo jich asi 60 tisíc, avšak pouze 8 tisíc ozbrojených. K Orenburku zabrali 9 ešelonů. V pátek 5. července 1918 jsme se doslechli, že Ufa je vyklizena od krasnogvardějců. Ujeli na Simbirsk. Zajatci byli opět koncentrováni do lágrů. Za bolševické vlády měli úplnou volnost. Doslechli jsme se, že Muhrbach prý táhne s německo - maďarskými bandami na Syzraň. Národní armáda byla plná úzkosti, abychom je neopustili a nejeli do Francie. Jinak, že všichni zahynou. Málo sebedůvěry bylo u ruského národa a to nejen u "tomných" mas, nýbrž i u inteligence, která zdá se by z velké části všechno obětovala, jenom ne svou drahocennou krev, svůj život. Byla vyhlášena mobilisace dvou ročníků (1897 a 98). V sobotu 6. července 1918 večer jsme byli v sadu. Pozdě přijel vlak od Orenburka. 6 verst před Orenburkem byl rozbit veliký most. Přišel telegram, abychom jeli do Tockoje za účelem náboru do národní armády. Připadali jsme si jako "četníci". V neděli 7. července 1918 jsme vyjeli. Pršelo. Četli jsme "kazety" a debatovali. Byla potvrzena zpráva, že Ufa byla vzata bez boje. Krasnogvardějci se buď vzdali, nebo se rozběhli po okolí. Naši je pronásledovali. Třetí pluk odzadu. V Kazani krasnogvardějci shromažďovali zlato a veškeré své bohatství. Obyvatelstvo čekalo toužebně našeho příchodu. Večer přišel oficiální telegram, že hrabě Muhrbach byl v Moskvě ráno zabit bombou. V pondělí 8. července 1918 přišlo definitivní rozhodnutí, že zůstaneme v Rusku. Jedeme zpět jako předvoj spojeneckých vojsk, která jedou ze Sibíře. Ve středu 10. července 1918 jsme stáli v Kynělu a lenošili. Koupali jsme se, jezdili na loďkách a lovili ryby - bombami. Ryb tam byla spousta. Denně jsme je měli na oběd. Smažili jsme je, másla jsme měli dosti. Svou kuchyň jsme neměli, žili jsme, jak se dalo. V sobotu 13. července 1918 přišly zprávy, že se Murašev v Simbirsku zastřelil, a že Masaryk prý je ve Vladivostoku. Jede k nám(?). Bude mít jistě radost, že všichni nepřátelé Rakouska se spojují. Poláci, Srbové, Chorvati, Rumuni jsou v našich řadách. Budou tvořit samostatné části, až jich bude více. Syzraň byla opět vzata. Irkutsk byl rovněž znovu dobyt (poprvé byl na zakročení francouzského vyslance Vergeho vydán bolševíkům zpět.) Jekatěrinburk byl našimi téměř obležen. Ve čtvrtek 18. července 1918 jsme vyjeli z Kynělu. Jeli jsme ke své rodné baterii "domů". Těšili jsme se na shledání s kamarády, těšili jsme se na své pelechy v těpluškách. Pořádně jsme se nevyspali téměř 3 týdny. Byli jsme směněni pátou baterií. V neděli 21. července 1918 jsme byli v Ufě. Oddělil se od nás br. Prap. Štefel. Vrátil se ku své I. baterii. Škoda, že nezůstal u nás, zvykli jsme si na něho. Z Ufy jsme vyjeli v 10 hodin. Hned za městem byly lesy. Odpoledne ve čtyři hodiny jsme jeli do vlastního Uralu za stanicí Aša - Balaševskaja. V pondělí 22. července 1918 byl Čeček jmenován vrchním velitelem ruských národních i kozáckých vojsk. Němci se báli více vlivu Masarykova než spojenců. Náš Věstník psal, že teď celý svět ví o nás a uznává naše právo na svobodu. Naši hoši měli hlavní zásluhu na nedávném vítězství Italů. Francouzský ministr Poincaré odevzdal naší části ve Francii čestný prapor. Odbočili jsme na západouralskou dráhu. Naši stáli asi 70 verst před Jekatěrinburkem. V úterý 23. července 1918 jsme byli srdečně přivítáni v baterii. Všichni kamarádi byli zdraví. Ale o mně byly rozšířeny klepy, že jsem prý na pancéřáku "zařval". A my jsme si vlastně od té doby, co jsme odešli od baterky ani nebouchli. Uvítání bylo srdečné a večer jsme se trochu "rozgulali". Vašek platil.

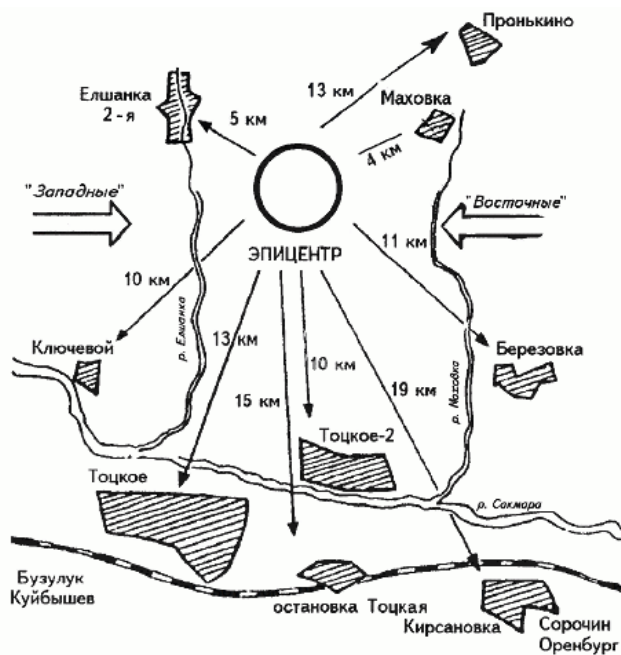
Já neměl čím. Vyprávěli jsme si prožité. Ve středu 24. července 1918 večer jela druhá četa k šesté baterii jako posila. Stála na pravé trati k Permu. Naše baterie byla na levé trati k Permu. Ve čtvrtek 25. července 1918 jsme stáli v lesích. Přišla zpráva, že Jekatěrinburk padl. Před námi bolševická rozvědka narazila na naši. Byla přestřelka.

V pátek 26. července 1918 naše baterie od třetí hodiny ranní obstřelovala rozjezd. Byl tam nepřátelský broněvik, ukázaly se rozvědky. Stáli jsme u malé uralské vesničky. Vpravo byla stráň řídké porostlá smrky a jalovcem, vlevo vesnička ovinutá řekou a bažinami. Dál byl les, ba prales. V řece jsme se denně koupávali. S Vaškem jsme dělali závody v plavání na dálku. Vydrželi jsme oba téměř půl hodiny plovati. Bohm se k nám připojil. Byl by se ale snad utopil, kdyby mu Váša nebyl podal telegrafní sloup na vodě se houpající. V sobotu 27. července 1918 byl náš bronirák zaskočen. Bolšani mu položili kolejnici přes trať. Platforma byla shozena. Naši ztratili dělo. Ve čtvrtek 1. srpna 1918 se již podruhé snažili bolševíci nastupovat, byli však odraženi. Odpoledne jsme se chystali nastupovat my. V sobotu 3. srpna 1918 jsme obědvali, když zezadu přišel prudký náraz. Náš ešelon se začal pohybovat dopředu. Vyskákali jsme z teplušek. Co se stalo? Ze stanice Kuzina přijíždějící ešelon s "rabočimi" najel s největší rychlostí na nás. Platformy byly svrženy s násypu a rozbily se. Rovněž poslední tepluška byla rozdrčena. Všem se však podařilo vyskočit. Pouze jeden železnodorožník byl zraněn a z naší teplušky br. Liška nešikovně vyskočil, takže si vymknul ruku. Dělal skok "plavmo" – ovšem bez záchrany. On zvláště byl celý vyděšený, neboť již jedenkrát, když jel v teplušce a vzl potravu pro náš "pancéřák", najednou se octl na louce u tratě a zásoby měl kolem sebe rozházeny. Dnešní srážku zavinil strojvůdce (Lotyš) patrně úmyslně. Již v Kuzině vyhrožoval železnodorožníkům a dělníkům, že je někde rozbije. Zůstal však do posledního okamžiku na stroji. Srážce mohl snadno zabránit. Měl dobrý výhled. Byl zatčen a odevzdán ruským. Vašek měl právě službu na lokomotivě. Večer jsme pak měli odejet do Kuzina (a my dále ke své baterii – neboť jsme "pracovali" na pravé trati k Permu jako výpomoc šesté baterie. Již jsme s Vaškem podřimovali, když najednou bylo slyšet křik: "Ven! Ven! Davaj vprjod! Davaj vprjod!" a rány z pušek. Udiveně jsme se dívali s Vaškem na sebe. Co se děje? Srážka? Přepadení? Lapli jsme vintovky a vyskočili ven. Snad mň než padesát kroků od naší poslední teplušky zastavil nějaký ešelon. Když jsme v noci jeli do Kuzina neustále nás doháněl. Měli jsme vážnou obavu, aby nám nevjel na paty. Z každé teplušky vyhlížel "strážce". Ostatní spali. V neděli 4. srpna 1918 jsme jeli z Kuzina do Sabiku. Chystal se prý nástup "krásné". V pondělí 5. srpna 1918 v poledne jsme šli na pozici. Mělo se začít ve čtyři hodiny, ale začalo se později, protože naše pravé křídlo nestačilo zatočit. Půl druhého batalionu šestého pluku se po krátkém boji zmocnilo šesti děl a vagónu munice. Padli tři bratři. My stříleli jen zpočátku, aby se podle našich nad nepřítelem vybuchujících šrapnelů mohla orientovat naše pěchota, postupující v hustém lese. Pak jsme pustili několik salv na rozjezd. V noci jsme svezli munici a děla k dráze, při čemž

jsem byl obstřelován nepřátelskou artilérií. V úterý 6. srpna 1918 jsme naložili děla a munici na platformy a jeli na dobytý rozjezd. Zabráná děla byla naložena a odvezena do Jekatěrinburgu. V noci jsme jeli dopředu. Měl jsem službu – zástavu.

Poznámka:

Východně od Buzuluku se na magistrále nalézá Tockoje. Za první světové války tam byl velký zajatecký tábor. Byl všeobecně nazýván Tábor smrti. Originální český prozaik a dramatik Jan Weiss v něm utrpěl těžké omrzliny, které vedly k amputaci devíti prstů u nohou. Amputace ale nebyla jediná hrůza, již byl tehdy triadvacetiletý budoucí spisovatel vystaven. Každý den byl svědkem lidského utrpení, nemocí a umírání. Sám se nakazil tyfem a jen díky štěstí vyvázl z tyfových horeček „pouze“ se zhoršenou pamětí a s poškozeným vnímáním času a prostoru. Zajatecký tábor měl vliv na jeho prvotní díla - „Barák smrti“ nebo „Povídka o sobě“, ale i díla pozdější (z 60. let) „Poselství hvězd“ nebo „Generál“. Horečné tyfové blouznění a s ním spojené snové fantazie jsou nejvíce patrné v prvním románu Jana Weisse - Dům o tisíci patrech. V zimě na přelomu roku 1915 až 1916 zuřila v táboře tyfová epidemie. Ze 16 000 zajatců umřelo asi 10 000. Nacházel se tam v tu dobu také autor Dobrého vojáka Švejka Jaroslav Hašek (<https://www.svejkmuseum.cz/hasek.htm>) Hašek jako zázrakem unikl smrti a svým vyprávěním příběhů a anekdot povzbuzoval ostatní. A ještě jedna zajímavost, která už nesouvisí s první světovou válkou. 14. září 1954 na Tockém cvičišti 13 km severně od obce poprvé v SSSR bylo provedeno vojenské cvičení s použitím jaderných zbraní. Atomová bomba o síle čtyřiceti kilotun TNT (dvakrát silnější než "hirošimská") explodovala ve výšce 350 metrů. Místní obyvatelé nesou následky dodnes. Bezprostředně po výbuchu jaderné pumy nicméně Žukov před ministrem obrany ocenil všechny účastníky jaderných manévru: "Průlom obrany protivníka s použitím atomové zbraně splnil svůj účel." Testu na lidech se zúčastnilo 45 tisíc vojáků a důstojníků, nasazeno bylo 6000 automobilů, více než 300 letadel, 600 tanků, 500 houfnic a kanonů. Promyšlen byl každíčký detail v jejich rozmístění a různém stupni ochrany. Situace je zachycena na následující mapce, která byla převzata z webové adresy: <http://wikimapia.org/6909857/pl/Poligon-w-Tockoje>

Na obrázku ze 6. srpna 1918 jsou děla zabrána bolševikům ze 66. rozjezdu za Sabikem

Vysvětlivky:	raboči = dělníci
artilérie = dělostřelectvo	tepluška = vagon určený pro přepravu
bronirák = obrněný vlak	vojstva
ešelon = vlak na přepravu vojska	železnodorožník = železničář

HISTORIE PŘÍBORSKÝCH PLOVÁREN, 4. ČÁST

Igor Jalůvka

pokračování

Příbor bez koupaliště (1974 – 1991)

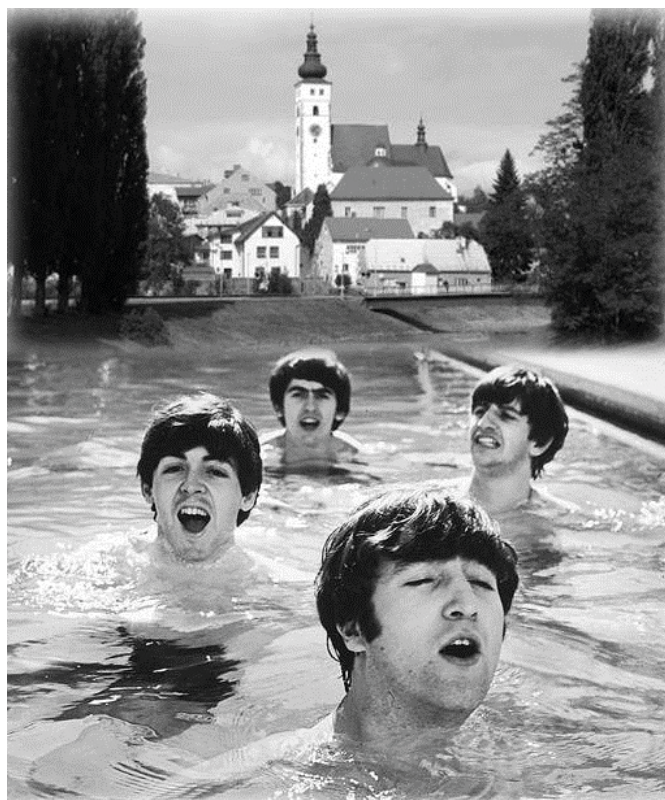
V létě 1974 již byla vrata koupaliště nadobro uzamčena. Bazén s vypuštěnou vodou sice ještě stál netknutý, ale pomalu zarůstal mechem a jeho existence již patřila minulosti. Později byl zasypán. Dnes je na parcele bývalého areálu jen nevzhledná louka s vysokou trávou, keři a několika stromy. Vzpomínám si, že v polovině 70. let se v Příboře docela vážně uvažovalo, že nové příborské koupaliště bude stát na pravém břehu Lubiny, dále od břehu, v části města Na Nivách, tam kde se dnes rozprostírá kolonie rodinných domů. A co víc, že součástí koupaliště bude i autokempink sahající zřejmě až k řece. Tyto prognózy však vzaly zasně počátkem 80. let, kdy se v územním plánu města počítalo s jiným pozemkem pro budoucí koupaliště. I z klasického autokempinku nakonec sešlo. Většina obyvatel města se chodila stejně rekreovat na přehradu do Větrkovic (co jim zbývalo) a ulice Na Nivách se začala rozrůstat o již zmíněné vily. Mezi lety 1974 a 1991 tak obyvatelé města pro rekreační koupání volili tři možnosti: buďto zamířili (jako vždy) ke splavům Lubiny, nebo na kopřivnické koupaliště, anebo na nově zbudovanou přehradu u Větrkovic.

Koupání v Lubině po roce 1973

To se stávalo po zrušení koupaliště stále méně populární. Plytkou a kamenitou řeku tak využívaly pro své „čvachání“ většinou jen děti. Pod *Mockovým splavem* občas postavily z říčních balvanů hráz, aby se vytvořila větší hloubka, a když měli vodu po pás, dalo se obstojně plavat. Hodně děcek žijících v uličkách pod kostelem však vůbec netrápilo uzavření příborského koupaliště, protože se běžně koupali u *Mockova splavu* i v době, kdy koupaliště fungovalo. Ale dříve obvyklé oblasti rekreace u *Mexického* a *Klokočovského splavu* dávno ztratily na své přitažlivosti. Levý břeh Mexického splavu odpuzoval možné rekreanty svou těsnou blízkostí frekventované hlavní cesty ve směru na Slovensko a na pravém břehu řeky se začaly rozrůstat rodinné domky se svými zahradami. Ještě větší změny postihlo těsné okolí *Klokočovského splavu*. Bylo tomu především po otevření nové sběrný (1974) v ulici Na Kamenci, kdy přestala existovat a úplně zarostla romantická, i když krátká lesní cesta podél levého břehu řeky, jež končila u stavidla mlýnského náhonu nad *Klokočovským splavem*. Stejně tak zanikl a zarostl průsek a velká mýtina v listnatém lesíku zvaném *Hrnčarkovekříbi*, asi 50 m za *Klokočovským splavem*, poblíž *Malého klokočovského splavu*, kde to bývalo v 60. letech „samá deka“. Nikdo již tato místa neudržoval, nikdo nesekal trávu. V 80. letech se dokonce jen stěží dalo projet na kole po pěšině levého břehu, jak byla tráva vysoká. Sporadicky, a to především dětmi z Klokočova, se navštěvoval snad jen pravý břeh Lubiny; po proudu řeky půjde o těsné okolí *Klokočovského splavu*, *Malého klokočovského* a *Zadního klokočovského*. Ke všemu, na pravém břehu řeky stála u *Klokočovského splavu* barvírna podniku *Loana* a odtud se v 70. letech dokonce vypouštělo přímo do řeky jakési načervenalé, páchnoucí, jedovaté barvivo, pravděpodobně na bázi fenolu. Na vlastní oči jsem onehdy viděl růžově zbarvenou řeku, která silně čpěla, až z ní slzely oči, a v ní ryby jelce, ovšem břichem vzhůru. O tom ale žádné noviny nepsaly. Ryby se pak v Lubině neobjevily po celá 80. léta...

Na řece však v 70. letech bylo místo, které bylo vyhledáváno hlavně kluky. Bylo to na Orinoku, asi 50 m pod *Novým splavem*, za ohybem řeky. Tam se vytvořila jakási tůň s hloubkou snad až do 3 metrů. Lubina tam sice není široká, ale byla zde

navštěvovaná právě pro svou hloubku, vhodnou pro potápění. Na úpatí i úbočí kopce Haškovce však ve druhé polovině 70. let vyrostly zahradní domky a ještě později i chatky, a tamní část Veselkova údolí se stala jakousi malou rekreační oblastí Příboráků. Výlety na hlubokou vodu k Orinoku však netrvaly dlouho: v roce 1979 se reguloval tok řeky, a tak „místní hlubina“ úplně zanikla. Dnes je tam hloubka po kotníky, ale u *Nového splavu* se osazenstvo chatek a zahradních domků rekreuje dodnes, na rozdíl od jiných, i vyšších příborských splavů, které jsou i v době letních veder liduprázdné.

Místní kluci si v Lubině vždy rádi zařadili...

Kopřivnické koupaliště

Kopřivnice se po válce, po nastolení nového režimu, stala městem, i když městem vcelku netypickým. Je možné, že na urychlení tohoto procesu měla svůj podíl i manželka prezidenta Gottwalda, Marie Holubová zvaná Marta, která z Kopřivnice pocházela, ale bylo jen otázkou času, kdy k tomuto společensko-právnímu aktu dojde. Procházíme-li historií Kopřivnice, vyznívá dnes vcelku úsměvně informace o dokončení elektrifikace města *Ostravskými energetickými závody* roku 1951, tedy o 30 let později, než k tomu došlo v Příboře. Ale – vše muselo nějak začínat. Dvě prašné cesty obklopené sídlišti a rozlehlý strojírenský závod pod horami, chrlicí Tatry 111 pro RVHP, to byl obraz nového severomoravského města v polovině 50. let. Mladé město svým počtem obyvatel rychle předčilo stagnující Příbor a vše mělo svůj odraz i ve sportu. Osobně si vzpomínám na heslo, které v první polovině 70. let viselo na stěně tělocvičny v sokolovně na kopřivnickém náměstí: *Tělovýchova a sport patří práci*. Možnosti pro rozvíjení všestranného sportu byly v Kopřivnici nejideálnější v okrese; v 60. a 70. letech tam sice ještě docházelo k budování a zdokonalování patřičných sportovišť, ale s výjimkou novojičínského krytého bazénu, otevřeného r. 1975, hrála Kopřivnice první housle v okrese na poli sportu. Zásahu na tom měla na socialistické poměry prosperující

továrna Tatra, která si mohla dovolit přelévát do sportu velké peníze. Peníze, které byly odrazem šikovných rukou jejích pracovníků, dělníků, jež do závodu dojížděli z celého lašského regionu. Na pozemcích pod Červeným kamenem tak vyrostl v roce 1954 nový stadion s obvodem atletické dráhy 600 m, částečně i pro účely ploché dráhy. Od roku 1956 se začalo s výstavbou kluziště, jehož přírodní ledová plocha se přestavěla na umělý led r. 1967 a k zastřešení zimního stadionu došlo roku 1970. Pouze budova sokolovny z roku 1930 již nevyhovovala, k celkové modernizaci došlo až v roce 1976.

A jak koupaliště pocházející z 20. let? Za bezmála 30 let své existence bylo již tak zchátralé, že koupání v něm bylo v r. 1960 zakázané; bylo jen otázkou času, kdy město ve spojení s TJ Tatra vyčlení finance na stavbu nového areálu. K tomu zanedlouho došlo, takže v dubnu 1964 se mohlo začít se stavebními pracemi, a již v červnu 1965 byl pod Šostýnem otevřen areál, který si nezaдал s nejkvalitnějšími plovárnami v republice. Nacházel se tam plavecký bazén o rozměrech 50 × 20 m, vedle byl bazén pro neplavce o stejné výměře a dětský kruhový bazén. Kapacita koupaliště byla 2400 osob, součástí areálu byla rekonstruovaná letní restaurace a hřiště pro různé míčové hry včetně minigolfu.

Když po zrušení příborského koupaliště navštívili tento areál Příborští, mnozí nevěřili svým očím. Řada z nich se tam ocitla poprvé a byli překvapeni, že o něčem takovém, vzdáleném pouhých 6 km od svého bydliště, vůbec nevěděli. Pro plavce byla největším lákadlem šestimetrová věž na západním okraji plaveckého bazénu. Pod ní bylo prkno ve výšce 3 metrů nad

hladinou; dno v hloubce 3 metrů se pod věží snižovalo o další 3 metry, takže vana bazénu zde tvořila šestimetrový trychtýř. Pokud byla současně otevřena věž i můstek, byl přítomný plavčík, který reguloval frekvenci skoků, a to zpravidla způsobem „cik-cak“; skákat se mohlo až po jeho zahvízdnutí. Ale často byl vstup na věž zamezen výstražnou páskou. Pokud si vzpomínám, z věže si nikdo z kluků nedovolil skočit po hlavě, tedy šipku, na rozdíl od třímetrového můstku, na který jsme byli zvyklí z příborského koupaliště.

Dnes již vypadá kopřivnické koupaliště zase jinak. Bazény svým rozměrem zůstaly, ale z důvodu bezpečnosti se zhruba od poloviny 70. let stavěla koupaliště a kryté bazény sloužící pro veřejnost pouze s tzv. bezpečnou hloubkou, tedy nějakých 160 – 170 cm. A ty stávající, hluboké, se tomu musely podřídít, takže spolu s tím došlo v Kopřivnici i k odstranění skokanského můstku a věže. Předpokládám, že se tak stalo někdy koncem 70. let, nebo po roce 1980. V Kopřivnici se také povídalo, že důvod pro zrušení hlubokého bazénu je ten, že když z něj vypouštěli v září vodu, často našli na dně „šestimetrovky“ nějakého utonulého. Bude to ale nejspíš fáma. Dnes je u východního okraje neplaveckého bazénu tobogán, který částečně vynahradil „adrenalin“ skoků z věže, ale opravdu jen částečně. Příboráci však nejvíce navštěvovali kopřivnické koupaliště v letech 1974 a 1975, poté již nabrali směr ke zhruba stejně vzdálené přehradě u Větrkovic.

Příště dokončení

ARCHITEKT PIARISTICKÉHO KLÁŠTERA V PŘÍBOŘE GIOVANNI PIETRO TENCALLA

Pavel Vlašic

V průběhu 17. století se do střední Evropy zničené třicetiletou válkou přesunulo mnoho umělců a architektů původem z chudých oblastí italsky mluvícího švýcarského kantonu Ticino a přilehlých provincií italské Lombardie, kteří zde objevili pro ně nepředstavitelné pracovní příležitosti. Ve velkém počtu se zkušeni „vlašští“ kameníci, sochaři, štukatéri, malíři a architekti objevili i na Moravě, kde pracovali prakticky na všech hlavních stavbách převážně ve větších městech a prosperujících šlechtických a biskupských panstvích. V našem regionu se můžeme setkat s tvorbou dvou výrazných osobností seвероitalského barokního umění, ticinských rodáků, sochaře a štukatéra **Baldassara Fontany** z Chiassa a architekta **Giovanniho Pietra Tencally** z Bissone. Architekt Tencalla navrhl hlavní budovu piaristického kláštera v Příboře a pravděpodobně byl také autorem barokní přestavby hradní kaple sv. Ondřeje na nedalekých Hukvaldech. Oltáře a kazatelnu pro tuto kapli vytvořil Baldassare Fontana (1661–1733).

Giovanni Pietro Tencalla (17. 11. 1629 – 6. 3. 1702) pocházel ze široce rozvětveného rodu úspěšných architektů a stavitelů. Narodil se ve starobylé obci Bissonev, milánském vévodství, nyní ve švýcarském kantonu Ticino, do rodiny

Architekt Giovanni Pietro Tencalla

Constanta Tencally (1595–1647), vrchního architekta polského krále Vladislava IV. Vasy, a jeho ženy **Marty Michel Angely**, rozené **Porro**. Dědeček **Pietro Antonio Tencalla**, zvaný „Pietro IlRomagnolo“ (1570–1625), byl stavitelem a architektem v Římě, a strýc **Giovanni Giacomo Tencalla** (1593–1653) dvorním architektem knížete Maximiliána von Liechtenstein. Předci z matčiny strany byli uznávaní stavitelé a architekti, aktivní od roku 1540 v Sasku, ve Slezsku a Švédsku. Starší sestra **Carola Lucia** (nar. 1623) byla manželkou **Carla Garoveho** z umělecké rodiny sochařů, štukatérů a architektů z Bissone. Giovanni Pietro žil na královském dvoře ve Varšavě se svým otcem Constantem až do jeho skonu v r. 1647. Poté se chlapec ujal otcův bratr, architekt **Giovanni Giacomo Tencalla**, který jej později přivedl do Vídně, kde ho v roce 1656 přijal za svého asistenta císařský dvorní architekt **Filiberto Lucchese** (1606–1666) z Melide. Roku

1660 G. P. Tencalla uzavřel ve Vídni sňatek s **Annou Catterinou Petrucci** z ticinské Maroggie. Petrucciové byli výteční kameníci, sochaři a stavitelé činní hlavně na Moravě a v Rakousku. Jako svědkové se svatby zúčastnili Filiberto Lucchese a lombardský stavitel **Carlo Martino Carlone**. Manželům Tencallovým se v roce 1664 narodil syn **Pietro Antonio Salvatore**, který se později oženil s Giovannou Margaritou, dcerou slavného

malíře **Carpofora Tencally**. Po Luccheseho náhlém skonu 21. května 1666 převzal Giovanni Pietro Tencalla pozici dvorního architekta císaře Svaté říše římské Leopolda I. Habsburského. Během svého působení na císařském dvoře ticinský architekt propagoval mladé severoitalské umělce původem z jeho rodného kraje a mnohé z nich také doporučil svým klientům. Mimo jiné např. Baldassara Fontanu, který později vyzdobil svými sochami a reliéfy vyvedených v bílém štku interiéry mnoha paláců a církevních budov postavených na Moravě podle Tencallových návrhů.

Giovanni Pietro Tencalla zastával funkci hlavního císařského stavitele až do svého odchodu do důchodu v roce 1701. Zemřel v Bissone dne 6. března 1702 ve věku 72 let a byl uložen do hrobky rodiny Garovev v místním farním kostele San Carpofo. Manželka Anna Caterina zesnula 26. února 1704 v Bissone ve věku 66 let.

Z jeho velmi rozsáhlé architektonické tvorby zde uvádím některé zajímavé realizace.

Mezi nejvýznamnější Tencallové projekty **ve Vídni** patří rekonstrukce vyhořelého leopoldinského křídla hradu Hofburg, původně postaveného Lucchese, a dále novostavba barokního Ditrichštejnsko – Lobkovického paláce.

Na Moravě se G. P. Tencalla přičiněním svého vlivného příbuzného **Giovanniho Pietra Petrucciho** (1622–1677) z Maroggie, generálního vikáře a oficiála olomoucké diecéze, dostal do služeb olomouckého biskupa **Karla II. z Lichtenštejna-Kastelkorna** (1624–1695), ve kterém našel vizionáře a finančně silného klienta. Karel z Lichtenštejna se po nástupu na biskupský stolec ihned pustil do obnovy důležitých budov diecéze zničených během třicetileté války. Mnohé z těchto staveb pro něj navrhl G. P. Tencalla. Na několika velkých moravských projektech zpočátku pracoval ještě společně s F. Lucchese. Jednalo se např. o barokní přestavbu klášterního kostela premonstrátů Nanebevzetí Panny Marie v **Brně-Zábrdovicích** a renesančních sídel olomouckých biskupů v **Olomouci a Kroměříži**. Ticinští architekti rovněž vytvořili plány kroměřížské barokní Květné zahrady s fontánami, rotundou a kolonádou, která je dnes významným příkladem evropského barokního zahradnického umění.

Po Luccheseho smrti zahájil G. P. Tencalla samostatnou projektovou a realizační dráhu hlavního architekta olomouckého biskupství. V rámci rekatolizace Moravy nechalo biskupství od poloviny 17. století na svých panstvích vystavět nebo obnovit řadu klášterů a poutních kostelů. Zaslouhou architekta Giovanniho Pietra Tencally patří dnes tyto stavby k těm nejkrásnějším na celé Moravě. Jeho inovativní nápady uplatněné v církevní architektuře později ovlivnily tvorbu mnoha rakouských a českých architektů.

Piaristický klášter v Příboře

Na konci třicetileté války byl klášter premonstrátů **Hradisko u Olomouce** v troskách. Biskupství se proto rozhodlo pro výstavbu nové obrovské budovy o půdorysu 100 x 115m podle Tencallového návrhu. Architektonicky významná barokní budova kláštera získala přezdívku „Moravský Escorial“ nejen kvůli svým ohromným rozměrům, ale také i díky bohaté vnitřní výzdobě, na níž se podíleli štukatéři Baldassare Fontana a malíř Innocente Monti.

Výjimečným architektonickým skvostem je budova bývalé koleje piaristů v **Příboře** vystavěná v architektonickém stylu proto barokní manýrismus. Dle záznamů v kronice příborských piaristů přijel G. P. Tencalla z pověření biskupa do města v listopadu roku 1693, aby zde přeměřil již dříve vybrané stavební místo pro novou piaristickou kolej a stanovil projekt. Po schválení projektu biskupem pak narýsoval přesné plány budovy. Na žádost piaristů také vyměřil místo pro stavbu nového poutního kostela v prostoru mezi starým kostelíkem sv. Valentina a klášterem, která se však pro nedostatek financí nakonec nerealizovala. Stavební práce na hlavní budově koleje byly zahájeny 21. května 1694 a probíhaly až do roku 1700. Piaristé nechali podle jeho návrhů vybudovat také klášter a poutní kostel sv. Anny a sv. Jakuba Většího ve **Staré Vodě**. Tencallové jsou také přisuzovány barokní přestavby piaristického kláštera a kostela sv. Františka Serafinského v **Lipníku nad Bečvou** a cisterciáckého kláštera a řádového poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje na **Velehradě**.

Mimořádně zdařilým architektonickým dílem je bazilika Navštívení Panny Marie na **Svatém Kopečku u Olomouce**, vystavěná podle Tencallových plánů v letech 1669–1679 pro řád premonstrátů. Zde se architekt poprvé pokusil o kupoli nad křížením hlavní a příčné lodi. V Olomouci byl podle jeho projektu postaven i barokní kostel sv. Michala, který se považuje za první kopulovitou stavbu severoitalského typu na Moravě.

Další velkou stavební akcí olomouckého biskupství, na které se italský architekt výrazně podílel, byla rozsáhlá obnova a modernizace válkou poškozeného hradu **Mírov** v letech 1666–1692. Na místě, kde původně stála hradní kaple, byl podle jeho návrhu postaven kostel sv. Markéty.

Pro hraběte Františka Gabriela Serényiho, majitele **Lomnice u Tišnova**, zpracoval G. P. Tencalla kompletní urbanistický projekt nového náměstí a vyprojektoval poutní kostel Navštívení Panny Marie s mariánským sloupem stojícím před ním.

V roce 1665 jej biskup pověřil barokní obnovou vyhořelého biskupského zámku ve **Vyškově**, kde navrhl i zámeckou zahradu, již dominuje sloupová chodba s arkádami, toskánskými sloupy a balustrádou.

V umělecké sbírce švýcarského města Lugana se nachází unikátní výtvarné dílo, portrét architekta Giovanniho Pietra Tencally. Olejomalba o rozměrech 99 x 74 cm od neznámého mistra ze druhé poloviny 17. století je vystavena v Muzeu umění italského Švýcarska v Luganu. S laskavým svolením majitele obrazu, města Lugana, mohl být **portrét architekta piaristického kláštera v Příboře** použit v tomto článku. Fotokopii díla poskytlo Museo d'arte della Svizzera italiana, Lugano (CH).

Zdroj:

Stevens U.: Tessiner Künstler in Europa (13.-19. Jahrhundert), 2012. Dostupné z: <https://www.artisticinesini-europa.ch/>
Neumann A. A.: Piaristé a český barok. Olomouc, 1933.

ZANIKLÉ LOMY V KLOKOČOVĚ

JUDr. Aleš Uhlíř, Daniel Fryč, členové Archeologického klubu v Příboře

V prosincovém vydání *Měsíčníku města Příbora* z roku 2019 byl článek o průkopnických výzkumu fosilií v souvcích z okolí Příbora o Maurici Remešovi a Josefu Slavičkovi. Od roku 1901 se Slaviček zabýval zkamenělinami, které nacházel v souvcích, což jsou horninové částice transportované činností ledovce. Byly to především pazourky, které Slaviček sbíral v pískovnách a na polích v okolí Libhoště. Vedle těchto zkamenělin v baltských pazourcích nacházel odlišně vypadající zkameněliny zkremenělých korálů a mořských hub. O původu těchto fosilií vznikl mezi Remešem a Slavičkem vědecký spor.

S nálezy korálů v okolí Příbora se setkal již Remešův otec, který sbíral fosilie. Mauric Remeš o těchto fosiliích věděl a zastával názor, že se k nám dostaly stejně jako pazourky činností ledovce z baltské oblasti. V článku *O zkamenělinách bludných balvanů z okolí Příbora* uveřejněném v První výroční zprávě Klubu přírodovědeckého v Prostějově za správní rok 1898 (str. 5-10) uvádí: „*Před několika lety nalezeny mým otcem v nejbližším okolí Příbora nové zkameněliny křídové určité z bludných balvanů severu pocházející. Jejich naleziště je obec Klokočov... Nalezené zkameněliny jsou korále a jedna záhadná zkamenělina, nejspíše spongie.... Není pochybnosti, že také tyto zkameněliny pocházejí z křídové baltické.*“

Když se severský původ korálů obdobnými nálezy ze severního Německa nepotvrdil, Remeš uvažoval o jejich původu z oblasti kolem města Oppeln (dnes Opole v Polsku). Slaviček však našel identické fosilie v lomech v Klokočově a svůj objev publikoval v roce 1906 v článku *Starší třetihory na Novojicku* ve Věstníku Klubu přírodovědeckého v Prostějově (str. 3-12). Remeš se Slavičkem nesouhlasil a na jaře roku 1907 navštívil lomy v Klokočově. Lom měl tehdy tři části a Remeš fosilie hledal v jeho západní části poblíž sochy Jana Sarkandera. O náročnosti pátrání po fosiliích svědčí to, že Remeš při svých prvních pokusech v lomu žádné korály nenašel. Nakonec však Slavičkův objev a zásluhu na určení původu fosilií zkremenělých hub a korálů uznal. Pocházely jednoznačně z klokočovských pískovců a nikoli ze vzdálené baltické oblasti nebo okolí Opole. V roce 1907 začalo zasypávání lomů hlínou, zmíněné Remešem v jeho článku *Erraticum a jeho zkameněliny v poříčí Odry na Moravě* ve Věstníku Klubu Přírodovědeckého v Prostějově z roku 1907 (str. 3-6).

Slavičkův objev, že vedle souvků severských jsou také souvky lokálního původu, které se činností ledovce dostaly na krátké vzdálenosti, byl v té době mimořádně významný v rámci celého Rakousko-Uherska. Dosud takto ledovcové souvky nikdo nerozlišoval.

Zkremenělé fosilie korálů známé jako klokočovské korály se nacházejí v řečištích Lubiny, Trnávky a Odry. Vyskytují se také na polích. Každý nalezený klokočovský korál byl přemístěn působením ledovce s výjimkou korálů, které zůstaly v hornině na původním místě, kde se hornina vytvářela sedimentací v mělkém moři. Pozůstatkem takového místa byly pískovcové skály v Klokočově. Na původním místě se zkremenělé korály zarostlé v hornině hledaly obtížně. Proto neměl Remeš při hledání v lomu zpočátku úspěch. Mnohem lépe se klokočovské korály a zkremenělé houby hledají na poraněných polích a v říčních korytech poté, co byly erozivní činností uvolněny z horniny a přirozenými procesy (působením vody a ledovce) rozptýleny v okolí.

Dlouho nebylo nic známo o tom, že by Slaviček pořídil fotografickou dokumentaci míst v Klokočově, kde objevil původ fosilií. Zřejmě jako první se o existenci Slavičkových fotografií dověděl dnes již nežijící pan Oldřich Sobek z Libhoště. Správce římskokatolické farnosti v Libhošti P. Mgr. Dušan Zelina umožnil ofotografování fotografií z farní kroniky. Unikátní fotografie se Slavičkovými poznámkami vznikly kolem roku 1905. Mezi 18 fotografiemi je šest snímků lomů v Klokočově a na dvou fotografiích jsou korály z Klokočova. Lomy v Klokočově již dávno neexistují. Nejsou ani pamětníci, kteří by o nich mohli něco bližšího říct. Co se tedy dnes dá o zaniklých lomech zjistit?

Na mapě z II. vojenského mapování (1836–1852) je v Klokočově název Lomniska. Toto místo, jehož název je odvozen od lomů, je na obou svých krajích označeno jako *SandsteinBr.* – Sandsteinbruch, pískovcový lom. Západní okraj lomů byl poblíž kóty 348, asi 250 m ve směru na severozápad od sochy Jana Sarkandera. Odtud se lomy táhly v délce cca 1000 metrů směrem na severovýchod až ke kótě 354.

Mezi dochovanými Slavičkovými fotografiemi lomů je jeden snímek s detaily, které umožňují nalézt místo pořízení fotografie. Nad stěnou lomu jsou v pozadí vlevo na poli snopy a vpravo je dřevěná konstrukce měřické věže (triangulační věž) označující geodetický bod. Podle svazků obilí fotografie vznikla v létě, v době žní. Geodetickým bodem je nadmořská výška, tedy kóta 354. Osvětlení lomu a stíny odpovídají slunečnému dni a vysokému postavení Slunce na obloze. Fotografie představuje pohled ve směru na severozápad. Tomu odpovídá zobrazení lomů na mapě. Východní část lomů se nacházela bezprostředně pod kótou 354, a to na jihovýchodním svahu.

Pro určení doby, kdy byl v Klokočově v lomech téžen kámen, mohou být vodítkem staré mapy. Na mapě

Slavičkova fotografie lomu v Klokočově. Kolem r. 1905. Vlevo snopy, vpravo dřevěná konstrukce měřické věže (kóta 354). Pamětní kniha farnosti Libhoště. Ofotografováno se svolením správce římskokatolické farnosti v Libhošti P. Mgr. Dušana Zeliny. Foto A. Uhlíř 2020.

z I. vojenského mapování (1764–1768) doly ještě zakresleny nejsou. Na vojenské mapě z let 1836–1852 již lomy představují rozsáhlý komplex. Těžba kamene zde mohla začít někdy na konci 18. století nebo počátkem 19. století. Pokud se kámen těžil dřív, nebyl rozsah lomů takový, aby byl zaznamenán při prvním vojenském mapování. Těžit se přestalo nejspíše někdy před druhou světovou válkou. Kolem roku 1905 byly lomy podle Slavičkových fotografií ještě v provozu, ale o dva roky později zmiňuje Remeš jejich zasypávání hlínou. Z geologického hlediska se jedná o významnou lokalitu, místo původu unikátních fosilií známých jako klokočovské korály. Stopy po lomech a těžbě kamene jsou na ní stále patrné. Půda v prostoru zaniklých lomů slouží jako pastvíska. Jsou zde prolákliny, trávou zarostlé kameny a různé odstíny vegetace. Nejvýraznější pozůstatky zaniklých lomů jsou v jejich západní části, kde jsou zarostlé v malém lesíku 250 m zhruba na severozápad od sochy Jana Sarkandera.

Zarostlé pozůstatky lomu v lesíku. V pozadí socha Jana Sarkandera
Foto A. Uhlíř, duben 2021.

KRAJINSKÉ MUZEUM V PŘÍBOŘE SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY Z VÝSTAV Z ROKU 1887, 1895 A 1911

Mgr. Adéla Richterová, CETRAT Příbor- Muzeum Novojičinska, příspěvková organizace

Významné výstavy, které měly podíl na vzniku muzea v Příboře (Krajinská výstava v Příboře 1887, Národopisná výstava československá v Praze 1895, II. Krajinská výstava severovýchodní Moravy v Příboře 1911), byly podrobněji popsány již dříve. Některé z předmětů tehdy vystavených jsou dodnes k nalezení ve sbírkách muzea. A díky katalogům výstav, případně fotografiím z nich pořízených, je možné tyto předměty identifikovat. Jedny z takovýchto artefaktů jsou dámské šaty, obraz a meč.

Prvním z velice zajímavých předmětů, jejichž cesta do sbírek příborského muzea je alespoň částečně dohledatelná, jsou dámské šaty, které byly vystaveny nejen na výstavě v Příboře, ale i v Praze. Poprvé byly představeny v roce 1895 na Národopisné výstavě československé, kde byly zaslány údajně z Nového Jičína. Poté se pravděpodobně vrátily ke svému majiteli a o 16 let později byly paní Mareto-ovou propůjčeny na Krajinskou výstavu v Příboře konanou v roce 1911. Možná hned po jejím ukončení se staly majetkem Muzejní Jednoty a tedy součástí sbírek začínajícího muzea. Šaty jsou hedvábné a mají světle olivově zelenou barvu s baňatými rukávy a vysokým pasem. Rukávy jsou zakončené manžetami se 2 knoflíčky na poutka. Sukně je 30 cm odspodu zdobená plastickými vlnkami s trojčipými listy. Jejich stáří je datováno do 90. let 19. století.

Významným předmětem ve sbírkách muzea je také obraz Ondráše, často chybně uváděného jako obraz Ondráše a Juráše (také viz katalog z roku 1887 a seznam z roku 1894). Ten byl původně umístěn na radnici v obecní

Obraz Ondráše, inv. č. U 2446

Ondrášův meč, inv. č. H 10493

kanceláři, jak je doloženo např. v Moravském Kravařsku. V roce 1887 byl propůjčen městskou radou na Krajinskou výstavu, jež se v tom roce v Příboře konala. Patrně se po výstavě vrátil na radnici. Opět je zmíněn až v roce 1894 s dalšími předměty a archíváliemi na bližší neurčitelném seznamu dodnes uloženém ve sbírkách muzea. Mohlo se jednat o seznam předmětů, jež mohla městská rada nabídnout na malou národopisnou výstavu konanou o rok později. Podle fotografií obraz nechyběl ani na II. Krajinské výstavě v roce 1911. Velikost obrazu je 90 x 68 cm a namalovaný je olejem. Narativní scéna zobrazuje dva momenty zároveň – Ondráše stojícího (často zaměňovaného za Juráše) a v levém dolním rohu Ondráše ležícího již zabitého. Zespod obrazu je nápis psaný švabachem: Ondrass Hlavny Loupežnik, Stary 34 let od Wlastniho Kamarada zabity roku 1715.

Zajímavým a tak trochu záhadným předmětem je zbraň typu palaš zvaná Ondrášův meč. Její pojmenování odkazuje na slavného zbojníka Ondráše (žil 1680–1715) zmíněného již ve spojitosti s obrazem výše. Palaš se poprvé objevil na výstavě v Příboře v roce 1887, kam ho darovala Anna Buzková z Příbora z č. 5 pod popisem „šavle loupežníka Ondráše“. Zbraň údajně pocházela z Buzkova včelínku z Hájova. Tam prý Ondráš se svými druhy uschoval zbraně v jámě zakryté velkým kamenem, na jehož spodní straně mělo být vyryto: „Ondra, syn fojta Šebesty z Janovic“. Včelínek se měl nacházet u Hájova, ale na území Příbora. V době pátrání po původu meče ve 20. století dřevěná budova bývalého včelínku ještě stála. Přestože se ke zbrani v té době nepodařilo více

dohledat, syn původního majitele včelínku, František Buzek, tvrdil, že pod kamenem zbraně skutečně nalezené byly a jeden z mečů byl vystaven na výstavě roku 1887. I tento předmět se později dostal do sbírek muzea. Časem se zřejmě objevily další zbraně přisuzované zbojníku Ondrášovi, neboť inventář z roku 1954 obsahuje již Ondrášovy meče tři. Jaké další dvě zbraně byly zbojníku Ondrášovi připisovány však v současnosti není jasné. Dnes se ve sbírkách muzea v Příboře nachází již jediný Ondrášův meč, a to právě ten z Buzkova včelínku. Palaš je ocelový, držadlo má dřevěné s koženým obalem držadla. Kování je mosazné. Jílec nese stopy rytých nečitelných záznamů. Celková délka zbraně je 88 cm, délka čepele 75 cm a šířka 4 cm. Vzhledem k jejímu atypickému vzhledu se zřejmě jedná o zbraň různě upravovanou a předělávanou, svým typem jílice by mohla

být zařaditelná přibližně do poloviny 18. století. Bližší informace k jejímu původu či ke spojitosti se zbojníkem Ondrášem se však zatím nepodařilo dohledat.

Foto: Petra Vidomusová,
CETRAT Příbor- Muzeum Novojičínska,
příspěvková organizace

Zdroje:

Katalog krajské výstavy předmětů církevního umění, školství, všech odvětví průmyslu a řemesel, hospodářství, hasičství, domácnosti a t. d. v Příboře na Moravě, Příbor 1887.

Muzeum Novojičínska, p. o., fond Pozůstalost příborského kronikáře Lubomíra Loukotky (Příborské pověsti 12.), podsběrka Historie Příbor, inv. č. H 11952.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PŘÍBOR

KNIŽNÍ NOVINKY NA MĚSÍC KVĚTEN

Elena Fialová, Městská knihovna Příbor

Pátý případ Luca Callanacha a Avy Turnerové z pera britské spisovatelky **Helen Fieldsové** má název **Dokonalý zločin**. Mrtvola nalezená pod útesem, žena s podřezanými žilami ve vaně, muž zabitý elektrickým proudem. Série podivných sebevražd přivede vyšetřovatele Luca Callanacha a Avu Turnerovou k myšlence, že za činy se skrývá sériový vrah s mrazivou schopností zinscenovat místo neštěstí. Jak si vybírá své oběti a kdo další je na řadě? Zabiják s pokřivenou myslí získává s každým zmařeným životem víc sebevědomí a kriminalisté netuší, jak blízko kolem nich krouží.

Australanka **Kelly Rimmerová** a její psychologický román **Matčino vyznání** je o tajemství, které zasáhlo celou rodinu. Olivie a David byli perfektní pár. Pak se jim narodila dcera Zoe a vše vypadalo naprosto dokonale. Teď je ale David mrtvý a Oliviein svět se rozpadl na kousky. Tchně také truchlí nad ztrátou syna. Obě ženy však skrývají děsivé tajemství o muži, kterého milovaly...

Scénáristka a dramaturgyně **Lucie Konečná** napsala příběh o dvou nerozlučných kamarádkách **Houpačky**. Zdena a Jiřina jsou nerozlučné kamarádky, které nežejrají na svůj pokročilý věk a chtějí si zbytek života pořádně užít. Ulítávají na erotické seznamce, vychutnávají si víno, hledají vášeň v mužné náruči – a klidně kvůli tomu všemu ujedou na kole sto dvacet kilometrů. Cestu jim zkomplikuje jen zdravotní stav Zdeny, která trpí počáteční fází Alzheimerovy choroby.

Thriller **Samanthy Downingové** **Moje báječná žena** je znepokojivý příběh plný napětí a nečekaných zvratů. Ve městě

řadí sériový vrah, jeho obyvatelé žijí ve strachu a se zděšením sledují, kdo se stane další obětí. Jak známe své sousedy? A jejich tajné sny a temné stránky?

Megan Campisiová vykouzila ve svém románu **Pojídačka hříchů** zajímavě pokroucenou verzi Británie šestnáctého století. Čtrnáctiletá May je zatčena za krádež a brzy se dozví rozsudek: stane se pojídačkou hříchů. Jednou z nenáviděných žen, které musejí vyslechnout zpověď umírajících, během pohřebního rituálu sníst jídla symbolizující hříchy a odcházejícím duším tak umožnit vstup do nebe. Samy však zůstávají poskvrněny cizími proviněními a jsou odsouzeny k životu na okraji. Nově nabytá identita už navždy nemá a pro společnost raději neviditelné pojídačky hříchů však May otevírá jiné dveře. Když začnou za podivných okolností umírat královny komorné a ona musí z rakví sníst hříchy, které mrtvé nespáchaly, rozhodne se May pátrat po tom, proč ženy musely zemřít a kdo si jejich smrt přál.

Spisovatelka **Emma Donoghue** napsala příběh o naději a přežití **Volání hvězd**. Irsko bylo zpuštěno hned nadvakrát – nejprve válkou a pak epidemií španělské chřipky. Julie Powerová pracuje jako zdravotní sestra v dublinské nemocnici na oddělení pro nemocné nastávající matky. Nemocnice se potýká s velkým nedostatkem zdravotnického personálu, a do tohoto uzavřeného světa vstoupí dvě ženy: doktorka Kathleen Lynnová, která je na útěku před policií, a mladá dobrovolnice Bridie. Během tří dnů, kdy se neúnavně starají o své pacientky a přivádějí na svět nový život, se jim všem obrátí život vzhůru nohama.

PŮJČOVNY MĚSTSKÉ KNIHOVNY JSOU OPĚT VOLNĚ PŘÍSTUPNÉ

Silvie Bahnerová, vedoucí Městské knihovny Příbor

Vážení čtenáři,

od 12. dubna je městská knihovna opět volně přístupná veřejnosti. To znamená, že si knihy a časopisy můžete vybírat sami. Pokud vám ale v době, kdy knihovna fungovala pouze přes výdejní okénko, vyhovoval náš výběr knih, neváhejte si je i nadále objednávat předem. Rády vám knihy připravíme k vyzvednutí. Registrovaní čtenáři si mohou půjčovat také audioknihy a e-knihy a pro děti máme připraveny deskové hry a hračky.

Vzhledem k epidemiologické situaci je stále zapotřebí používat respirátory, dodržovat dvoumetrové rozestupy a dezinfikovat si u vstupu ruce. Ministerstvo zdravotnictví také doporučuje omezit pobyt uživatelů v půjčovně na nezbytně nutnou dobu. Přístup k internetovým stanicím prozatím nebude poskytován. Plánované kulturní akce budou přesunuty na vhodnější dobu.

Vždy aktuální informace o provozu knihovny najdete na našich stránkách www.knihovnapribor.cz.

Těšíme se na vás opět v knihovně.

1. ROČNÍK SOUTĚŽNÍ JARNÍ VÝSTAVY O NEJKRÁSNĚJŠÍ JARNÍ VĚNEC

Bc. Lucie Odehnalová, DiS., odbor kultury, školství, sportu a cestovního ruchu Městského úřadu Příbor

Ve dnech 1. 4. až 9. 4. proběhla soutěžní anketa o nejkrásnější jarní věnec na webu města Příbora.

Jednalo se o 1. ročník soutěžní jarní výstavy. Hlavním úkolem bylo dle předem daných instrukcí přinést vlastnoručně vyrobený věnec s jarními motivy. Všechny jarní věnce byly vystaveny v zahradě piaristického kláštera a podtrhly tak velikonoční atmosféru. Do soutěže bylo přihlášeno 19 věnců a věnečků z rukou jak příborských obyvatel, tak z Kopřivnice. Vyráběli dospělí i děti. V anketě hlasovalo 213 osob. Všechny věnečky byly krásné a originální, ale vyhrát mohl jen jeden. Výherkyní

soutěže se stala paní Lucie Branžovská, které tímto ještě jednou moc gratulujeme. Těšit se může z dárkového poukazu v hodnotě 500 Kč do zahradnictví v Příboře na Hukvaldské ulici.

A jak vyrobit nejkrásnější jarní věneček? Dle slov paní Lucie je nejtěžší přijít na hlavní myšlenku, nashromáždit materiál a pak už to jde samo. Děti mohou při výrobě také přidat ruku k dílu.

Tímto děkujeme všem, kteří se zúčastnili, a věříme, že získají motivaci i další lidé, kteří si rádi vyzdobí nejen svůj domov, ale třeba opět i náš Příbor příští rok.

Výherkyně soutěže o nejkrásnější jarní věnec paní Lucie Branžovská

Nejkrásnější jarní věnec 2021

POMÁHÁME OSVČ, A NEJEN JIM, V „DOBĚ COVIDOVÉ“

Vážení občané Příbora,

velmi mě potěšil Váš zájem o bližší informace k vypsanému dotačnímu titulu Covid Kultura 3 pro umělce, herce, tanečníky, hudebníky, malíře, spisovatele, a také pro pracovníky audiovizu (režiséry, kameramany, herce apod.). Upřímně mě překvapilo, kolik umělců má Vaše město, a jsem moc rád, že jsem mnohým z Vás mohl pomoci. Výše zmíněný dotační titul sice již skončil, ale s Lubomírem Zaorálkem se stále snažíme o co největší podporu umělců. Proto jsme se domluvili s ministerstvem financí, že do dalšího Kompenzačního bonusu pro OSVČ, DPP, DPČ a malé s. r. o. - <https://bit.ly/3qzEnGU> (na měsíc duben) se mohou nově zapojit lidé pracující v kultuře.

Upřímně doufám, že se aktuální epidemiologická situace bude brzy zlepšovat, a i Vy, občané Příbora, se konečně dočkáte Vašich tradičních kulturních akcí, jakou je například zářijová pouť. Snad se v nejbližších měsících budeme moci potkat třeba ve Vašem známém muzeu.

Záleží na nás všech.

Pokud byste měli zájem se dozvědět bližší informace k dotačním titulům, či něco zkontrolovat, určitě se na mě obraťte - jiri.vzientek@mkcr.cz či sledujte můj FB Jiří Vzientek | Facebook. Já a mí kolegové jsme Vám připraveni pomoci.

S úctou

Jiří Vzientek, náměstek ministra kultury

PROGRAM MUZEA NOVOJIČÍNSKA - KVĚTEN 2021

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE – CENTRUM TRADIČNÍCH TECHNOLOGIÍ V PŘÍBOŘE

Z důvodu protipandemických opatření je Centrum tradičních technologií pro veřejnost do odvolání uzavřeno. Prezentační činnost jsme proto soustředili do on-line prostoru.

MUZEUM Z DOMOVA

Záložka na webových stránkách Muzea Novojičínska, kterou stále doplňujeme o nové články, videa a podcasty, jenž vycházejí z činnosti Centra tradičních technologií.
www.muzeumnj.cz/centrum-tradicnich-technologii-pribor/muzeum-z-domova

FACEBOOK

Cetrat Příbor na tuto sociální síť vkládá různé aktuality, příspěvky, fotografie a videa nejen k rukodělným technologiím.
www.facebook.com/cetratpribor

YOUTUBE Kanál Centrum tradičních technologií

Videa a tutoriály o zpracování přírodních materiálů, které natočili pracovníci Centra tradičních technologií.

PODCASTY

Audio nahrávky s tematikou rukodělných technologií a regionální historie.
<https://anchor.fm/centrumtradicnich-technologii>

KRAJINSKÉ MUZEUM V PŘÍBOŘE

Informace a zajímavosti ke sbírkovým předmětům a historii Příbora.

Na webových stránkách www.muzeumnj.cz jsme zřídili novou záložku s názvem KRAJINSKÉ MUZEUM V PŘÍBOŘE, kde

postupně vkládáme články a podcasty o příborském muzeu a historii města Příbora.

Odkaz na KRAJINSKÉ MUZEUM V PŘÍBOŘE:

www.muzeumnj.cz/centrum-tradicnich-technologii-pribor/muzeum-z-domova/krajinske-muzeum-v-pribore/

WEBOVÉ STRÁNKY MUZEA

www.muzeumnj.cz

Pracovníci Centra tradičních technologií přejí čtenářům Měsíčníku pěkný květen!

OKENNÍ VÝSTAVA:

TRAMPING NA PŘÍBORSKU

22. 4. - 21. června

Výstava fotografií dokumentujících fenomén trampingu v oknech Centra tradičních technologií.

Ke spatření: cestou podél piaristického kláštera v Příboře do 21. června 2021.

Kontakt:

Muzeum Novojičínska, příspěvková organizace – Centrum tradičních technologií v Příboře

Lidická 50, 742 58 Příbor, Tel.: 556 725 191

e-mail: muzeumpribor@muzeumnj.cz, Web: www.muzeumnj.cz

Vysíláme denně ve čtyřech časech

4.30 - 5.00 h

10.30 - 11.00 h

16.30 - 17.00 h

22.30 - 23.00 h

PROGRAM VYSÍLÁNÍ NA KVĚTEN 2021

ZPRAVODAJSTVÍ

neděle, premiéry 2., 9., 16., 23., 30. 5.

OHLÉDNUTÍ (archiv)

pátek a sobota 21. a 22. 5.

MAGAZÍN č. 3 (o lidech)

pátek a sobota 7. a 8. 5.

STALO SE PŘED 20 LETY

pátek a sobota 14. a 15. 5., 28. a 29. 5.

Kontakty:

Pavel Nedoma, +420 608 738 793 E-mail: nedoma.duyvis@seznam.cz

Mgr. Irena Nedomová, +420 776 725 909 E-mail: televize-pribor@seznam.cz

Osobní kontakt po tel. domluvě: Příbor, Jičínská č. 12

www.televize-pribor.cz a nově FACEBOOK LTV PŘÍBOR

Odkládejte zdarma vysloužilé elektrospotřebiče na místa zpětného odběru!

- Můžete je odevzdat **prodejci** při koupi nového spotřebiče
- Odevzdejte je na **sběrný dvůr**
- Využijte **mobilních sběrných míst** – informujte se na obecních úřadech
- Další možnosti pro odevzdání naleznete na www.elektrowin.cz

Víte, že díky recyklaci elektroodpadu se do přírody nedostává velké množství nebezpečných látek, zejména freonů?
Víte, že spotřebiče nejčastěji obsahují kovy, plasty a jiné materiály (sklo či beton), které se díky recyklaci dají znovu využít?

www.elektrowin.cz

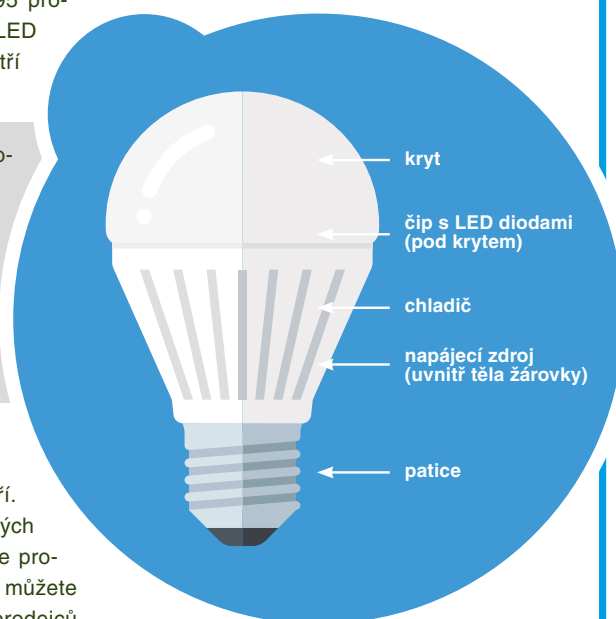

Jak fungují LEDky?

Klasické žárovky místo svícení (5 procent energie) víc topily (95 procent energie), a proto je v posledních letech nahradily úsporné a LED žárovky. Moderní zdroje světla mají delší životnost a hlavně šetří elektrickou energii.

LED žárovky jsou oproti zářivkám účinnější, odolnější a designově rozmanitější. Také fungují na jiném principu. LED diodové osvětlení je založeno na jevu zvaném elektroluminiscence, který můžeme obecně popsat jako přeměnu elektrického proudu přímo na světlo. Diody fungují díky polovodičům skládajícím se ze dvou vrstev. Po připojení elektrického proudu se elektrony z první vrstvy přesouvají na druhou vrstvu a přebytečná energie se uvolňuje ve formě viditelného světla.

LEDky na rozdíl od zářivek neobsahují rtuť. Obsahují však také materiály, které lze díky recyklaci znovu využít – například sklo, kovy a plasty. Proto, když dosvítí, do směsného odpadu nepatří. Odevzdat je můžete na stejná sběrná místa a do stejných sběrných nádob jako úsporné zářivky. Síť sběrných míst v České republice provozuje nezisková společnost EKOLAMP. Vysloužilé LED žárovky můžete odevzdat ve sběrných dvorech, obchodech s elektrem, nebo u prodejců světelných zdrojů. Nejbližší sběrné místo najdete v mapě sběrných míst na www.ekolamp.cz

ekolamp

 Město Příbor si položením věnců u pomníku rudoarmějců připomene

76. výročí osvobození Příbora

čtvrtek 6. května 2021
pomník rudoarmějců na nábřeží Rudoarmějců

Zdroj: program vyhlášený z akce bude pořizován videostřihem a fotodokumentace pro účely propagace. www.pribor.eu www.facebook.com/priboroficialni

 MĚSTO PŘÍBOR VYHLAŠUJE PRVOMÁJOVOU SOUTĚŽ

MÁJOVÁ HUBIČKA

LEPŠÍ NEŽLI V NOSE ŠPEJLIČKA

- VYFOTTE SE 1. KVĚTNA 2021 POD ROZKVETLOU TREŠNÍ
- FOTOGRAFII ZAŠLETE DO 5. KVĚTNA 2021 NA E-MAIL odehnalova@pribor-mesto.cz
- JEDNA VYLOSOVANÁ FOTOGRAFIE BUDE ODMĚNĚNA
- ZASLANÉ FOTOGRAFIE BUDOU ZVEŘEJNĚNY NA www.facebook.com/priboroficialni

• Zasláním fotografie udělujete souhlas se zveřejněním osobních údajů autora v městských médiích a sdělovacích prostředcích

www.pribor.eu <http://kulturumidum.pribor.eu> www.facebook.com/priboroficialni

 Město Příbor a Fotoklub Příbor, z. s., Vás zvou na

ALPY

Horská krajina

Mojmír Klímek

Mojmír Klímek pochází ze srdce Beskyd - Frýdlantu nad Ostravicí. Horská krajina mu není cizí. Jako lyžař a turista navštívil veškeré české a slovenské hory. V Evropě mu nejvíce ušlechtily Alpy.

Je členem CFFU - České federace fotografického umění.

S kamarády absolvoval Hedvábnou stezku. Od Číny až po Benátky. Ze zájezdů - fotografických kempů - byly vydány 4 knihy, v nichž byly otištěny fotografie účastníků workshopů. S některými fotografiemi se Mojmír Klímek účastnil salonů FIAP - Fédération Internationale de l'Art Photographique, a to v různých zemích - od Japonska až po Argentinu. Na salonech získal za své práce celkem 48 medailí a diplomů.

Díky těmto úspěchům mu byl v roce 2015 přidělen mezinárodní fotografický titul AFIAP (Artiste FIAP) a v roce 2017 titul EFIAP (Excellence FIAP).

V Příboře vystavuje svou fotografickou tvorbu popatě.

4. května - 5. července 2021
Chodba u městské knihovny, 1. patro piaristického kláštera Příbor

Vernisáž se uskuteční v úterý 4. května 2021 v 17 hod.
Konání akce se přizpůsobí aktuálním vládním nařízením.

www.pribor.eu www.facebook.com/priboroficialni

 MĚSTO PŘÍBOR
RODIŠTĚ SIGMUNDA FREUDA
VYHLAŠUJE MEZINÁRODNÍ VÝTVARNOU SOUTĚŽ

1. ROČNÍK ART FREUD 2021

uzávěrka soutěže:
30. ČERVNA 2021
Vyhlášení vítězů a předání ocenění v rámci Dnů evropského dědictví.

TEMATICKÉ OKRUHY:

1. Fantaskní světy	4. Freudův rodný dům
2. Emoční světy	5. Freudova terapeutická pohovka
3. Freudovy portréty	6. Freudova psychoanalýza

Nejlépejší práce v každém tematickém okruhu a věkové kategorii budou oceněny.

UPOZORNĚNÍ: Je zasláné práce se nevracují.

Poskytnutím výtvarných prací udělujete souhlas se zveřejněním osobních údajů jejich autorů v městských médiích a sdělovacích prostředcích. Organizátoři Vám předem děkují za zaslání výtvarné práce.

Výtvarné práce zasílejte na adresu město Příbor, OKU, náměstí Sigmunda Freuda 19, 742 58 Příbor, ČR. Více informací Vám poskytneme na e-mailu: rodnidum@seznam.cz.

Práce zasílejte v max. velikosti formátu A3. Větší nebudou do hodnocení zařazeny.

Na zadní stranu soutěžní práce uveďte, prosím, čitelné údaje:

- Tematický okruh, kategorie, věk, jméno a příjmení autora.
- Název a přesná adresa školy (PSČ, telefon, e-mail, popř. bydliště autora).
- Jméno a příjmení vyučujícího (v případě, že práci zasílá škola).

Více informací

www.pribor.eu www.freudmuseum.cz facebook.com/priboroficialni facebook.com/Rodny-dum-Sigmunda-Freuda-v-Priboru

„KDYŽ NA SÁLE SPUSTÍ BASA“
ANEŽ
PERLY ČESKÉ OPERETKY

pod vedením Zdeňka Pukovce
SWINGOVÝ ORCHESTR BEDŘICHA PUKOVCE

Největší slágy Jary Beneše,
Josefa Stelbického a Jaroslava Jankovce

22.10. 2021 PÁTEK
ZMĚNA TERMINU

18.00 h
KULTURNÍ DŮM PŘÍBOR
Vstupné: 100 Kč

Veroniku, Venoušku, Tvůj býl šátek; Válek se jablčko;
Já bych chlé mít tvé foto; Když na sále spustí basa aj.
Přijďte si připomenout prvorepublikovou atmosféru, zazpívat
a vzpomenout na zlatou éru české operetky.

www.pribor.eu
http://kulturdum.pribor.eu
www.facebook.com/priborofficialni

PŘEDPRODEJ VSTUPENK:
Turistické informační centrum Příbor,
on-line http://kulturdum.pribor.eu

Zelena program vyřazena. Z akce bude poloviční výtěžek z fotodokumentace pro účely propagace.

KAMÍNKOVÁ STEZKA

Městská knihovna Příbor „otevřít“
pro všechny děti a jejich rodiče
„Kaminkovou stezku“ doplněnou
o zábavné úkoly. Mapu trasy
naleznete na webových stránkách
nebo na facebooku knihovny.

**ZAČÍNÁME
1. 5. 2021**

**KVÍZY,
TAJENKY,
ZÁBAVNÉ
ÚKOLY**

Na stezce naleznete malované
kamínky. Jedná se o kamínky
putovní. Kamínek si vezmete
domů, vyfoťte z obou stran, fotky
vložíte na zeď do facebookové
skupiny KAMINKY a do příspěvku
opište PSČ bez mezery ze zadní
strany kamínku. Můžete namalovat
vlastní kamínek a nechat ho na
některém stanovišti naší stezky.

Městská knihovna Příbor
555 725 107, www.knihovnapribor.cz

**Na dětském oddělení Městské knihovny Příbor
od 19. 4. do 31. 12. 2021 začnou lovit perly mezi knihami**

LOVCI PEREL

**Přečtené knihy označené jako perlorodky budou lovci
měnit za perly. Přijďte hledat perly do knihovny
a získáte pěkné ceny! Více zjistíte v městské
knihovně a na www.knihovnapribor.cz**

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PŘÍBOR
knihovna@knihovna-pribor.cz
656 725 637, www.knihovnapribor.cz

REFORMATION IM ÖSTLICHEN EUROPÄ – DIE BÖHMISCHEN LÄNDER | REFORMACE VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ – ČESKÉ ZEMĚ

Putovní výstava: Reformace ve střední a východní Evropě – České země

Reformace započatá přibitím protestních tezí Martina Luthera na vrata kostela ve Wittenbergu je mezníkem v evropských dějinách. Přesto však již sto let před Lutherem katolickou církev kritizoval Jan Hus, který za to byl roku 1415 na Kostnickém koncilu upálen. Na něho se odkazují Čeští bratři, kteří pak byli v kontaktu s Lutherem a jeho učením se rozšířilo v části Čech a Moravy.

Po porážce na Bílé hoře v roce 1620 následovala protireformace. Až s Tolerančním patentem v roce 1781 mohl utajovaný protestantismus znovu vyjít na světlo. Po založení Československé republiky v roce 1918 byla založena Československá církev evangelická.

Dvojazyčná výstava sestává z deseti bohatě ilustrovaných bannerů s těmito tématy: Jan Hus, Husité, Evangelické proudy v 16. století, Jan Hus a Martin Luther, Čeští bratři, Luterská centra, Náboženská rozmanitost na Moravě, Protireformace, Od Tolerančního patentu 1781 k založení republiky 1918, Protestantismus ve 20. století a dnes.

**Výstavu je možné zhlédnout do konce června
v BJB Příbor, Frenštátská 166 (bývalá restaurace Mexiko)**

Každou neděli v rámci bohoslužeb 9:30 – 12:00

Na Noc kostelů 28. 5. 2021 17:00 – 20:00

Také po domluvě: Martin Okáč – 603 552 276, Martin.Okac@seznam.cz

NOC KOSTELŮ
Přivádíš tmu.
NOC
se snese, celý les se hemží zvěří.
28.05.21
Římskokatolická farnost Příbor Vás zve
do kostela SV. VALENTINA

Čas	Program
18.00	Mše svatá za město Příbor
19.00	Koncert pěveckého sboru SCHOLA Příbor
19.00-22.00	Noční Příbor z nadhledu (volný vstup na věž kostela sv. Valentina)
20.00	Přednáška P. Jana Larische, Th.D. „Život a dílo Antonína Cyrila Stojana v Příboře“
21.00	Koncert duchovní hudby (zpěv: MgA. Alena Obrusníková varhany - Ing. Karel Monsport)
22.00	Populi et urbi - modlitba za Příbor
22.00	Venite adoremus - zvonění kostelních zvonů
22.05	Ukončení

Doprovodné akce:
výstava liturgických knih a liturgických předmětů
prezentace opravy varhan v kostele sv. Valentina
výstava fotografií „Příborská farnost objektivem Stanislavy Slovákové“
současná tvorba místního umělce, řezbáře p. Metoděje Berana,
po celou dobu konání Nocí kostelů budeme pokračovat v přepisu Bible
bude také možné rozsvítit svíčku za blízkého člověka

V případě nepříznivé pandemické situace proběhne akce on-line na odkaze:
www.farnostpribor.cz

WWW.NOCKOSTELU.CZ

NOC KOSTELŮ
Přivádíš tmu.
NOC
se snese, celý les se hemží zvěří.
28.05.21

**Zveme vás do křesťanského společenství
BRATRSKÉ JEDNOTY BAPTISTŮ (BJB)**
Příbor, Frenštátská 166 (bývalá restaurace Mexiko)

17:00 Zahájení + prohlídka prostor
17:30 Program

- Přivítání + 2 písně
- Krátké povzbudivé slovo + modlitba
- Prezentace našich akcí (fotky a videa)
- Píseň

18:00 Přestávka (občerstvení, rozhovory, prohlídka prostor)
18:30 Program
19:00 Přestávka
19:30 Program
20:00 Přestávka
20:30 Závěr

**BĚHEM CELÉ AKCE: Výstava - Reformace ve
střední a východní Evropě - České země,
občerstvení a rozhovory na zahradě**

WWW.NOCKOSTELU.CZ

NABÍDKY, VÝZVY A OZNÁMENÍ

LDANCE

**PŘÍMĚSTSKÝ
TANEČNÍ TÁBOR**

Camp

2021

PŘÍBOR

26.7.-30.7.

**PŘÍHLÁŠKY ONLINE
LDANCE.CZ/TABOR
CENA 2000 Kč**

LDANCE.CZ
@LDANCE.CZ
LDANCE.CZ

BAV klub Příbor - středisko volného času, s.r.o.

Masarykova 489, Příbor 742 58 Info@bavklubpribor.cz www.bavklubpribor.cz Tel.: 739 080 862

Příměstský tábor

v BAV klubu Příbor

5denní tábor: skupina od 4 do 7 let

skupina od 8 do 13 let i s možností přenocování ve stanech za
příplatek 300 Kč v případě dostatečného zájmu

Termín: po 12. 7. - pá 16. 7. 2021

Místo: areál BAV klubu, k dispozici - budova s hernou, sál, jídelna,
zahradka, ohniště, **trampolína, bazén,**
SKÁKACÍ HRAD a další

Cena: 1500,- Kč

Tábor za tuto zvýhodněnou cenu je určen pro děti rodičů, kteří
odevzdali nebo odevzdají **Potvrzení o postavení na trhu práce.**

Cena zahrnuje – 3x denně stravu, pojištění, práci personálu

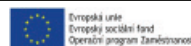
Vaše děti čeká **PESTRÝ PROGRAM:** hry, soutěže, sportovní
hry, **discgolf,** výpravy, tanec a tvoření.

Zpestřením bude i hra na africké **DJEMBÉ** bubny,
celodenní výlet a další zábava.

Přihlášky a platbu odevzdejte do 14. 5. 2021.

Možno platit na BÚ 27-1286370297/0100, nutno uvést jméno dítěte

Bližší informace a přihlášky ke stažení na: www.bavklubpribor.cz

V souladu s § 34 školského zákona č. 561/2004 Sb. a Obecně závaznou vyhláškou města Příbor č. 1/2018, kterou se stanoví školské obvody spádových mateřských škol zřizovaných městem Příborem, se uskuteční

DISTANČNÍ ZÁPIS DO MŠ

k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2021/2022,
který bude probíhat bez osobní přítomnosti dětí v MŠ

pondělí 3. května až pátek 7. května 2021

• Mateřská škola Kamarád, Příbor, Frenštátská 1370
www.skolka-pribor.cz, e-mail frenstatska@skolka-pribor.cz

• Mateřská škola Příbor, Pionýrů 1519, okres Nový Jičín,
příspěvková organizace
www.ms-pribor-pionyrů.cz, e-mail mspionyrů@tiscali.cz

Povinné předškolní vzdělávání ve školním roce 2021/2022 se vztahuje
na děti, které dosáhnou pátého roku věku k 31. 8. 2021
a na děti s odkladem povinné školní docházky

Co je třeba doložit k zápisu:

- vyplněnou žádost o přijetí
- vyjádření dětského lékaře o očkování
- prostop kopii rodného listu dítěte

(více informací na www.skolka-pribor.cz, www.ms-pribor-pionyrů.cz v sekci zápis do MŠ)

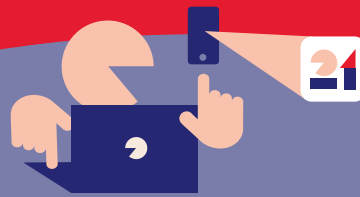

Podrobné informace k distančnímu zápisu předškolního vzdělávání budou zveřejněny
ve školách, na webových stránkách škol a informací o stanovených školských obvodech
mateřských škol najdete také na webových stránkách města www.pribor.eu

Město Příbor

**Počítejte s námi.
Bezpečně. Online. Raz dva.**

Sčítání je v plném proudu. Týká se nás všech. Každá odpověď může ovlivnit, jak bude život v naší zemi vypadat. Děkujeme všem, kteří se už sečetli. Pokud jste tak ještě neučinili, máte čas do 11. 5. 2021.

Jednoduše

Ať jste doma nebo na cestách, nejlepší je sečíst se online. Jde to odkudkoliv. Sečíst můžete nejen sebe, ale také celou rodinu.

Bezpečně

Sečíst se lze zcela bezkontaktně přes internet, nebo pomocí listinného formuláře při respektování aktuálních hygienických opatření. V bezpečí samozřejmě zůstanou i vaše údaje.

8

27. 3. – 11. 5. Sčítání online na scitani.cz

Formulář lze vyplnit z počítače, tabletu či mobilu. Sečtete celou domácnost přes internet bez nutnosti kontaktu se sčítacím komisařem. Je to snadné a ušetříte čas. Přihlásíte se pomocí osobního dokladu, přes elektronickou identitu (NIA) nebo pomocí datové schránky fyzické osoby. Sčítací formulář můžete pomocí vyplnit i někomu, kdo to sám nezvládne.

17. 4. – 11. 5. Sčítání pomocí listinného formuláře

Pokud se nesečtete online, budete vyplňovat listinný formulář. Získáte ho spolu s odpovědní obálkou od sčítacího komisaře a na kontaktních místech sčítání, která se nacházejí na vybraných poštách. Sčítací komisař se dostaví v předem oznámeném termínu a vyčká na váš příchod před vaším domem. Vyplněný formulář v odpovědní obálce můžete vhodit do poštovní schránky nebo odevzdat na kterémkoliv kontaktním místě.

scitani.cz | dotazy@scitani.cz | 253 253 683

**Sčítání
2021**
Bezpečně. Online. Raz dva.

ČESKÝ
STATISTICKÝ
ÚŘAD

Česká pošta

INZERCE A REKLAMA

MASÁŽE

Ladislav Burda
Jičínská 543
Příbor 74258

MASÁŽE - zdravotní • sportovní • terapeutické • relaxační

tel: 608 281 878 • burdaladik@seznam.cz

MONTÁŽ TEPELNÝCH ČERPADEL

- AUTORIZOVANÝ ZÁRUČNÍ A POZÁRUČNÍ SERVIS
- DODÁVKA PODLAHOVÉHO TOPENÍ
- KLIMATIZACE, VĚTRÁNÍ (REKUPERACE)
- ELEKTROINSTALACE

775 126 591 | elbatzb@gmail.com | www.tepelnacerpadla-cz.eu

Vinotéka U Radnice

Výherní listina Klubu přátel dobrého vína za duben 2021

1. **cenu vyhrává** – člen klubu s číslem 36
Kolekce vín „PŘÍBOR 770“
2. **cenu vyhrává** – člen klubu s číslem 154
Pětilitrový box vína dle vlastního výběru
3. **cenu vyhrává** – člen klubu s číslem 437
Třilitrový box vína dle vlastního výběru
4. **cenu vyhrává** – člen klubu s číslem 431
280g baby bochník sýru
- 5.-10. **cenu vyhrávají** – členové klubu s čísly:
229, 252, 468, 149, 399, 282.
Láhev vína z kolekce „PŘÍBOR 770“

Do slosování o speciální ceny je zařazen každý člen klubu.
Doba vyzvednutí výhry je jeden měsíc od slosování.

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

**NOVĚ NAJDETE SLOSOVACÍ LISTINU I NA
STRÁNKÁCH**
www.vinotekauradnice.cz

Pronajímám zrekonstruovaný byt 2+1 na adrese Frenštátská 1369, Příbor,
pro více informací volejte 731 637 196.

MR
CARPETS CLEANING

Hlubkové čištění Příbor
koberce-sedačky-matrace-křesla

*parní čištění textilií a potahů
tepování, vysokotlaké čištění*

tel: 702 819 010

rejdoch@centrum.cz

Pronájem dvou apartmánů (60 m², 80 m²)

**v Příboře 100 m pod náměstím
+ vlastní hlídané parkoviště.**

**Možnost také využít jako provozovnu, kancelář,
obchod či pro jinou službu. Pro bližší informace**

volejte na telefon: 722 951 564

KAMENICTVÍ

Tomáš Horňák

Kopřivnice

(provozovna - areál točny Příbor)

Tel: 723 630 336

www.kamenictvihornak.cz

Nabízí:

• kompletní výrobu a montáž klasických i originálních žulových náhrobků i zvířecích pomníků.

a další

• výrobu kuchyňských desek, parapetů, prahů, obkladů krbů, grilů, schodišť ad.

- rekonstrukci stávajících pomníků
- broušení teraca a jeho impregnaci
- sekání, pískování a opravy písma (zlato, stříbro, bronz, barva)
- veškeré betonářské a likvidační práce
- prodej kompletního hřbitovního sortimentu, tj. vázy, lampy, fotokřížky, fotokeramika, portréty

Platby přijímáme až po zhotovení a předání díla!!!

ZDARMA přijedeme po telefonické dohodě sjednat Vaši zakázku na Váš hřbitov a na naše služby poskytujeme záruku 10 let

Kadeřnictví

Manikúra-nehtová modeláž

Zveme Vás do
zavedeného kadeřnického salonu
na ulici Dukelské č. 1340 v Příboře.

Zahájení 1. 5. 2021

Nabízíme Vám naše služby,
a to především stříhání, melírování vlasů,
gelové nehty, manikúru.

Jste z Příbora a okolí?
Tak nás neváhejte navštívit.

Pracujeme v příjemném a klidném prostředí.

Vynasnažíme se, aby Vaše vlasy,
ruce byly krásné a vždy upravené.

Vaše hairstylist Iveta Valová

Tel: + 420 731 147 457

nail designer Renáta Mrózková

+ 420 605 109 289

Foukaná izolace Izolux

svépomocí

Cena za m³ včetně DPH je 450 Kč.

Bližší info na tel: 722 951 564

nebo Nádražní 685, Příbor.

Ministerstvo financí
České republiky

MINISTERSTVO
KULTURY

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Kompenzační bonus

- pro OSVČ, DPP, DPČ a malé s.r.o.

- kadeřnice, kosmetičky,
maséři, restauratéři, cvičitelé ...
- nově také tanečníci, herci,
hudebníci, malíři, spisovatelé ...

f vzirotek.jiri

Václav Gebek

JIŽ OD ROKU 2004 !

603 38 38 06

AUTOČISTÍRNA

Čištění vozidel Příbor **car-wash exclusive VG Václav Gebek** již 17 let od roku 2004

Dezinfekce interiéru a klimatizace vašeho vozu

V souvislosti s aktuální pandemií koronaviru COVID-19 Vám nabízíme možnost dezinfekce klimatizace a interiéru Vašeho vozidla ozonem

Váš vůz zbavíme:

- VIRŮ A BAKTERIÍ
- PLÍSNÍ A HUB
- ROZTOČŮ
- ZÁPACHŮ, VČETNĚ CIGARETOVÉHO KOUŘE

Nejúčinnější a ekologická metoda zaručené likvidace virů, bakterií a plísní ozónem.

Ozonem vydezinfikujeme:

- INTERIÉR VOZIDLA
- VÝPARNÍK A KABINOVÉ ROZVODY A ČÁSTI KLIMATIZAČNÍHO SYSTÉMU
- DEZINFEKCE OZONEM PROBÍHÁ cca 2h PLUS ČAS NA VYVĚTRÁNÍ

Pouze na objednání

AKCE!

Součástí dezinfekce by měla být i výměna kabinového filtru, který vám nyní nabízíme se slevou 10 % a výměnou ZDARMA!

Cena:

- 1 základní: dezinfekce ozonem 499,-
- 2 plus: dezinfekce ozonem a parní a pěnové vyčištění klimatizačního průduchu 699,-
- 3 top: dezinfekce ozonem a parní a pěnové čištění a kapsle Meguiar's Air Re-Fresher Odor Eliminator 999,-

Dále nabízíme:

**Hlubkové čištění interiéru
a exteriérů vozidel**

Čištění sedadel a dezinfekce

Parní čištění

Leštění, voskování, renovace laku

Čištění a konzervace motoru

Celoroční údržbu vašeho vozidla

JIŽ OD ROKU 2004 !

Více informací na car-wash.cz nebo telefonicky 603 38 38 06

PO STOPÁCH ZAJÍČKA PIKLY

Petra Richterová, odbor kultury, školství, sportu a cestovního ruchu Městského úřadu Příbor

I když nám o prodlouženém velikonočním víkendu počasí moc nepřálo, tak se spousta dětí vydala nejen s rodiči na stezku Po stopách zajíčka Pikly.

Trasa začínala u Kulturního domu, kde byla pro děti připravená mapa s instrukcemi. Ta je provedla příborskými uličkami, cestou plnily různé úkoly a hledaly vajíčka, které poztrácel zajíček.

Celá stezka končila v piaristické zahradě, kde na ně čekalo překvapení v podobě Pikly v nadživotní velikosti. Pokud děti plnily úkoly správně, vyluštily tajenku. Za tu si mohly po Velikonocích vyzvednout malou odměnu. A máme tady spoustu šikovných dětí, protože si pro ni přišlo přes 350 luštitelů.

Věříme, že se stezka líbila a zažili jste spoustu legrace.

Foto: Stanislava Slovákova

MĚSÍČNÍK MĚSTA PŘÍBORA

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydáván: 1x měsíčně. **Místo vydání:** v Příboře. **Číslo vydání:** 27. 4. 2021
Evidenční číslo periodického tisku přidělené ministerstvem, tj. následující: MK ČR E 10178.

Vydavatel: Město Příbor se sídlem na náměstí Sigmunda Freuda 19, 742 58 Příbor.

Příspěvky zasílejte na e-mail: tic@pribor-mesto.cz, **Tel.:** 556 455 444, **www.pribor.eu**

Vydavatel není zodpovědný za názory a fotografie příspěvů. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Grafická úprava a tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Frýdek-Místek.